Opłata pocztowa opłacona ryczałtem.

Rok IX. Zakopane, sobota, 10 sierpnia 1930 r. Nr. 32.

ZAKOPANE

Organ Związku Przyjaciół Zakopanego

Cena 50 groszy

Z LISTĄ GOŚCI

Przedpłata kwartalna 4 zł

Grand-Hotel „STAMARY“

Zakopane

Pierwszorzędny Hotel-Pensjonat

Obszerne komfortowe pokoje z balkonami z widokiem na Tatry

Woda bieżąca zimna i ciepła.

Apartamenty z łazienkami.

Sale, salony dla przyjęć. — Sala dancingowa. — Taras i kryte werandy. — Kort tenisowy.

GARAGE.

Hotel położony w pięknym własnym parku.

ZNAKOMITA KUCHNIA.

TELEFON NR. 359 TELEFON NR. 359

„MORSKIE OKO“

Restauracja, cukiernia, kawiarnia

ul. Krupówki, Tel. 466.

Śniadania — Obiady — Kolacje.

Największa w Zakopanem CZYTELNIA.

Salon gier towarzyskich.

Codzienne popołudniowe i wieczorne na Złotej Sali:

DANCINGI

PIERWSZORZĘDNE ATRAKCJE ARTYSTYCZNE

ZNAKOMITA ORKIESTRA

WEINROTHE-JAZZ

Rendez vous świata literacko-artystycznego.

St. Karpowicz i Syn

obecnie

Adolf Gaugusch

Najstarsza w Zakopanem

Restauracja

Śniadania — Obiady — Podwieczorki — Kolacje

Codziennie w południe

Dancing Sportowy

Wieczorami codziennie

Bogaty program atrakcyj artystycznych

Popularny zespół jazzowy S. Sinkowa

Ceny niskie

Telefon 329

Tuż obok dworca

nowo otwarta

III-cia APTEKA

Mra B. Masłowskiego.

Na składzie wszelkie środki w zakres leczenia wchodzące. — Świeże wody mineralne — Wydaje lekarstwa na rach. Kas Chorych, P. K. P. itd. — Waga osobowa.

Poleca środki na opalenie, również chroniące przed i kojące opalenia.

„BRISTOL“

(przy Bulwarze Słowackiego, nad potokiem Bystre)

Reprezentacyjny luksusowy Hotel-Pensjonat

Ceny przystępne

Restauracja Kawiarnia

Od 19 lipca, codziennie od godz. 5—8-ej

DANCINGI W PARKU

Franciszek Trzaska

ul. T. Kościuszki Telefon 316

Restauracja Cukiernia Kawiarnia

Największa i najwytworniejsza

Sala Dancingowa

Znakomita kuchnia

Wyborowe trunki

Codziennie od 5½ do 7½ popołudniu i od 10 wieczór koncerty pierwszorzędnej orkiestry i

DANCING

Wieczorem bogaty, o wysokim poziomie artystycznym

Program kabaretowy

Prosimy stoliki zamawiać wcześniej

Dyplom polski. Dyplom paryski.

„IKEDA“ - Instytut Kosmetyczny

Zakopane, Rynek, dom J. Trybuły.

Racjonalne pielęgnowanie urody podług najnowszych metod Institut de Beaute „KEVA“ w Paryżu. Usuwanie wad cery. Najnowsze aparaty. Maski paryskie i wiedeńskie. Okłady parafinowe. Farbowanie brwi i rzęs.

PENSJONAT „ERMITAGE“

w ZAKOPANEM, ul. Chałubińskiego

wydaje na miasto obiady smaczne i obfite, przyrządzane tylko na świeżem maśle. Ceny przystępne.

Bibljoteka publiczna

i wypożyczalnia

KRUPÓWKI, Dworzec Tatrzański

Czerwona płachta.

Mam pisać na pewien temat i... naprawdę nie wiem, co mam z tym fantem zrobić, co go... i t. d., jak mówi się w grze towarzyskiej — bo temat to drażliwy i tak na widzów, jak i na wykonawców ‚roli" działający, jak czerwona płachta na byka...

A płachtą tą — taksa klimatyczna...

Biedna ofiara, wzbudzająca ciągłe niezadowolenie u obu stron. Jedna twierdzi, że jest za wysoka i wogóle niepotrzebna, druga, że jest za mała, że wpływy z niej niedostateczne, że zupełnie roli w rozbudowie urządzeń Zakopanego nie odgrywa i t. d.

Kto ma rację?!...

Powiem, że widzowie, czyli nasi mili goście, płacący ją — pogniewa się śmiertelnie Klimatyka — powiem przeciwnie, będą czuli się dotknięci goście.

Temat więc drażliwy — a jednak w momencie, gdy tych płacących taksę w Zakopanem jest najwięcej — należałoby nieco na ten temat porozmawiać.

Jak to więc jest z tą taksą?...

Ot poprostu wyznaczono na głowę tygodniowo, w pierwszym tygodniu 8 zł, w drugim, trzecim i czwartym po 4 zł, czyli łącznie za pobyt czterotygodniowy 20 zł — o ile gość naturalnie zgóry ten okres deklaruje. Przy dłuższym pobycie, ponad cztery tygodnie taksa jest o połowę niższa.

Za co się płaci?!... Twierdzą niektórzy, że za powietrze — które przecież nie jest zasługą zarządu uzdrowiska, a boską. Takie twierdzenie jest mało poważnem i nikt go na serjo nie traktuje. Wszyscy bowiem, i płacący i niepłacący taksy (tych drugich jest znacznie więcej) zdają sobie sprawę, że taksa ma pokrywać niektóre urządzenia, związane ściśle z pobytem gościa w uzdrowisku, że ma pokryć koszta administracyjne zarządu, czyli t. zw. klimatyki, z której goście korzystają w różnoraki sposób, a więc zasięgając informacyj, uzyskując przepustki graniczne, zniżki kolejowe i t. d., że ma dalej pokryć częściowy koszt oświetlenia uzdrowiska (trzeba bowiem sobie szczerze powiedzieć, że gdyby nie charakter uzdrowiskowy i zjazd gości, to Zakopane, jako dawna gmina wiejska, nie potrzebowałaby nawet dziesiątej części tego oświetlenia, jakiem obecnie dysponuje), wreszcie koszt utrzymania czystości ulic, ich skrapiania i t. d., że obowiązkiem jej jest utrzymywać w stanie odpowiednim park klimatyczny i orkiestrę, że dalszym jej obowiązkiem jest subwencjonowanie wszystkich tych urządzeń, jakie służą wygodzie i rozrywce gości — a więc stacji meteorologicznej, wszelkich imprez sportowych, że musi ona wreszcie pewnemi kwotami przyczyniać się do działalności Tatrz. Ochotn. Pogotowia Ratunkowego, jak również i innych towarzystw, działających na terenie Zakopanego i Tatr w kierunku turystycznym, sportowym, kulturalnym i t. d.

Zadań tych przed Zarządem uzdrowiska, czyli Klimatyką piętrzy się cała góra, a żądania i potrzeby przekraczają znacznie to, co klimatyka od gości pobiera.

Bo proszę sobie zdać sprawę z suchych liczb. Klimatyka z taksy zbiera rocznie niewiele więcej ponad 300 tysięcy. Jest to zaledwie jakie 15% ogólnego budżetu gminy i klimatyki. Tem samem udział gości w pokrywaniu wydatków, związanych z ich tu pobytem, ogranicza się do znikomego ułamka. Niema więc racji krzyk i alarm: — „taksa za duża, taksa podcina byt Zakopanego, taksa odstrasza gości..."

A jednak ten krzyk, mimo swego nieuzasadnienia zawiera wiele prawdy. Mimo ulg, jakie klimatyka stosuje, mimo, że zaledwie, jak to wykazują cyfry, połowa gości zakopiańskich opłaca taksę — wielu od Zakopanego stroni i lokuje się w sąsiednich wsiach — w Bukowinie, Poroninie, Witkowie.

Czy ci goście, lokujący się pod bokiem Zakopanego, zarabiają co na tem — wątpię — gdyż to, co się na taksie zarobi, pochłoną z pewnością koszta dorożek, czy autobusów itd. Nie ulega bowiem najmniejszej wątpliwości, że połowa tych gości z Zakopanem się komunikuje, spędza niejedną chwilę, czy w kawiarni, czy na koncercie, czy na przedstawieniu.

Ale nie o to chodzi. Wolnoć Tomku w swoim domku i wolno każdemu jego własne pieniądze wydawać w sposób i w ilości, jaką uzna za stosowną.

Chodzi o to, aby z jednej strony, nasi mili goście zechcieli zrozumieć, że płacąc taksę, otrzymują za nią świadczeń znacznie więcej, niż ta taksa wynosi i że ich ogólny udział w pokrywaniu kosztów utrzymania Zakopanego na jakim takim poziomie, jest zaledwie drobnym ułamkiem tego, co to kosztuje. W związku z tem twierdzeniem pożądanem byłoby, aby Zarząd uzdrowiska w każdym sezonie, a więc tak w letnim, jak zimowym, publikował, chociażby na łamach naszego wydawnictwa, jeżeli nie w osobnej odbitce, zamknięcie rachunkowe za ubiegły okres. Ze sprawozdania takiego dowiedzieliby się wszyscy, że to, co piszemy, ma rację i oparte jest na rzeczywistości.

Z drugiej jednak strony, gdy słyszę ze wszystkich stron ten krzyk — to „jazda na Soplicę" — na taksę klimatyczną — przychodzi mi na myśl — czy nie lepiej byłoby, aby Zarząd uzdrowiska machnął ręką na owe 300 tysięcy złotych w formie tej „znienawidzonej" płachty czerwonej, a poszukał wydobycia tej kwoty w innej formie — może więcej pośredniej. Trzeba bowiem sobie zdać sprawę, że taksa ma, mimo wszystko, charakter pewnego podatku — a my przecież tak tych podatków nie lubimy. Płacimy Rządowi miljardy, pijąc alkohol, paląc tytoń, świecąc zapałki, jedząc sól i znosimy to ze stoicyzmem — ale niech przyjdzie do nas organ wykonawczy urzędu podatkowego — to oczy zachodzą nam krwią, jak u tego byka na widok czerwonej płachty.

kw.

Szkot o Zakopanem.

Leży przedemną stos gazet ze — Szkocji... „The Evening News" i „Daily Record". Przysłane zostały przez sympatycznego Szkota-dziennikarza, p. Wiliama Powera, który chcąc pisać o Polsce, zatrzymał się po kongresie Pen-Clubu w Zakopanem. Wtedy go poznałam. Zaraz na początku naszej znajomości zapowiedział mi cel swego pobytu w Zakopanem. „Chcęc pisać o Polsce — ale muszę ją poznać w dniu codziennym, bo podczas kongresu zawiele miałem wrażeń. Wybrałem Zakopane, bo jako Szkot, kocham góry". Ofiarowałam mu swoje usługi co do wyjaśnień w sprawach mi znanych, względnie ułatwienie porozumiewania się z ludźmi, z którymi chciał mówić. Przekonałam się jednak, że nie był to zwykły dziennikarz-korespondent, który lekko a czasem z „ciężkim" dowcipem opisuje coś — co niby podpatrzył — tylko człowiek wykształcony, niewątpliwie sympatyk Polski, znający doskonale historję polską i stosunki polityczne, jednem słowem, przygotowany rzeczowo, przyjechał, aby się przekonać, czy Polska jest realnem państwem, czy fantastyczną zjawą mrzonek romantyków.

W całym szeregu artykułów, jak: Szkocja a Polska, Polacy a Celtowie, Pielgrzymka literatów do Polski. O Podhalu, Park Narodowy w Tatrach — wszędzie dał dowód zrozumienia stosunków, odczucia istotnych walorów i piękna, a wszystkie opisy i sprawozdania tchną szczerą, niekłamaną, sympatją dla nas. Dla Zakopanego najważniejszem będzie to, co się tyczy Tatr i naszego uzdrowiska wysokogórskiego.

W korespondencji swej z dnia 19 lipca — „The Evening News" — opisuje p. Wiliam Power — wrażenia swe z pobytu w Zakopanem. Przedewszystkiem stwierdza to, co już nieraz powtarzają światowi turyści, że Zakopane i Tatry są zupełnie odrębne od innych podobnych miejscowości i gór. Zatem coś zupełnie oryginalnego, co zwraca uwagę obcych przybyszów. Pisze p. Power o wielkiej rozciągłości Zakopanego, co zmusza do używania dorożek, których tu jest bezliku. (O tem, że niektóre pozostawiają dużo do życzenia pod względem schludności tak pojazdu jak i woźnicy, dyskretnie milczy w gazecie, ale jak tu był, to zwrócił uwagę — na rozwalonych w powozie chrapiacych chłopaków, oczekujących w ten sposób na gości.) Podobały się naszemu sympatycznemu Gościowi domki drewniane i wille stylowe — jak Oksza, Pawlikowskich, Tatrzańska w Jaszczurówce i t. p. Podobały się ogrody i zieleń wokoło willi i domków. Mniej zachwytu natomiast wzbudziły Krupówki, które są pedagogicznym przykładem, jak „miłe złego początki, lecz koniec żałosny". Żeby niewiem co i jak tam robić na tych nieszczęsnych Krupówkach, zostaną one zawsze — brzydką — chaotycznie zabudowaną z pretensjami do czegoś, czem być nie może — ulicą,

---

E KŁONIECKI.

Jako to po śmierci Jędrek owce pasał.

U pewnego zamożnego bacy służył biedny chłopak, Jędrek. Ojcowie jego dawno już pomarli, a ci, co go z litości przygarnęli, obchodzili się z nim okrutnie.

To też sierota czuł się najszczęśliwszy, gdy latem pasł owce na hali, kiedy juhasił... Nikt mu wtedy pięścią nie wygrażał, nie wymawiał jadła! A choć porcięta miał łatane i przez serdaczek wiatr mu przewiewał, zawsze miał uśmiech na twarzy i pogodę w duszy, że hej!

Gdy owce najedzone siedziały w zagrodzie i Kruczek pilnował bacowskiego dobra, Jędrek odbiegał od stada, drapał się i wdzierał hen wysoko na skały, na nagusieńkie turnie, zazierał do gniazd pomurników, a nieraz to i do orlich u przepaści, a czasem gościowi wskazał drogę, za co siaki taki grosz wpadł mu nieraz do garści. A już nikomu, broń Boże, żadnej krzywdy nie wyrządził!...

Lubili go okoliczni juhasi, lubili i bacowie, a owce — szły za nim, jak za nikim w Tatrach. Pewnego razu gdy piął się na dziki szczyt Ornaku, gdzie orły królowały, głaz osunął mu się z pod nóg i chłopak runął w przepaść. Tylko zdążył krzyknąć „Jezu!", a ciała to nawet i nie znaleźli.

A jak się zabił Jędrek dusza jego codziennie przychodziła do koliby wieczorem i zabierała owce w góry, kędy się pasły po świtanie, po złoty ranek...

Nie wpuścił jej do nieba święty Pieter, bo była kiepsko przyodziana: cuhecka[1]) w strzępach i porcięta całkiem zdarte przy onem spadaniu z dzikiego Ornaku. Kazał wrócić na halę i paść ludzkie owce tak długo, aż ci, którzy go krzywdzili za życia, sprawią mu nowe ubranie.

Cóż było robić? Wróciła Jędrusiowa duszyczka na świat boży, aby wypełnić polecenie niebieskiego klucznika.

A tymczasem dziwował się baca, dziwowali się juhasy, że owce rano nie chcą iść na paszę, gdyż zawsze były najedzone i tylko chciały leżeć koło strąga[2]) i żuć pokarm.

Cieszył się tylko hanielnik[3]), którego zadaniem było naganiać owce do dojenia; wpędzał z powrotem kierdel[4]) do strągi, zbiegali się juhasy z gieletami[5]), siadali gdzie który mógł i doili owce.

A mleka było zawsze dużo, zawdy pełne skopce zanosili do szałasu. Po dłuższej rozwadze a domysłach — postanowiono zbadać, co się z temi owcami dzieje, że zawdy w nocy najedzone, a rano nie chcą się nawet ruszyć ze strągi...

Raz, po dójce, pod zachód słońca — przysiedli ciekawi pasterze na pniakach poza szałasami i patrzą. Ledwie się zmierzchło, a tu słychać zbyrkotanie dzwonków, pobekiwanie: idą owce do wierzchu jedna za drugą... Jeno nie widać, ktoby je prowadził. Strach zrazu zdjął juhasów, ale po chwili przyszli do siebie, ujęli krzepko ciupagi w garście i cichuteńko za stadem poszli. A Rozbój, stary pies owczarski, za nimi.

Idą i idą, aże wyszli na wielką równień. Tutaj zatrzymały się owce i jęły skubać trawę, aż miło! Wtem do uszu juhasów doleciał zrazu jakiś cichy, potem donośniejszy śpiew, niby kwilenie ptaka. Przystanęli pasterze, zatrzymali dech w piersiach i słuchają, jak ktoś śpiewa w kosówce[6]), rosnącej gęsto okolusieńko równi:

„...Ani ja cuhecki,
ani ja portecki!
jakoz będę pasał
te ludzkie owiecki!..."

Uradził wtedy baca z juhasami, uszyć cuhę i piękne portki i położyć je na pniaku w kosówce, ka[7]) śpiewała Jędrusiowa duszyczka, bo się już domyślili, kto to ich owce po nocach pasie.

Jak uchwalili, tak też i zrobili. Uszyli cuheckę, uszyli portecki ze ślicznemi parzenicami[8]) i zanieśli, ka trzeba było! Coprawda, jeszcze tego wieczora słyszeli żałosne śpiewanie na wichru, ale potem wszystko ucichło — i już tej nocy owieczki nie poszły na równień i, jak mi mówiono potem, już się nie doiły tak dobrze, jak wtedy, kiedy to Jędrek pasał je po nocach.

Oj, żałowali później juhasi i baca, że sprawili „tamtemu" cuhę i portki i że już nie mają dobrego pasterza, ale zato Jędrkowa duszyczka nie mniej była rada, kiedy to święty Pieter przyjaźnie uśmiechnął się do niej i wpuścił za wrota niebieskie.

---

[1]) Cuha, cuchecka — wierzchnie okrycie; [2]) strąga — ogrodzenie; [3]) hanielnik — naganiacz owiec do dojenia; [4]) kierdel — stado; [5]) gielety — szkopce do mleka; [6]) kosówka — karłowata sosna; [7]) ka — gdzie; [8]) parzenice — ozdobne wyszywanki na spodniach.

małego miasteczka... Byłam tak ostrożną, że tylko raz ze Szkotem przeszłam Krupówki, aby ich nie mógł oglądnąć, a cały czas rozmawiałam o... piękności Polek — — — i ten temat też poruszył w swych artykułach — zapominając o tej brzydocie Zakopanego. Jeździłam ulicą Chałubińskiego, Zamoyskiego, gdyż tam jeszcze zieleń kryje to, co ludzie swoją rozbudową — psują.

Ogromnie miłego wrażenia doznał p. Power, kiedy zobaczył, że kostjumy narodowe góralskie nie są tylko sceniczną dekoracją, ale lud je nosi rzeczywiście. Podziwiał je z wielkiem zajęciem w kościele. Opisuje szczegółowo kwieciste spodnice góralek, barwne chustki, bogato haftowane gorsety, cuhy góralskie, parzenice na spodniach z białego sukna, serdaki i charakterystyczne kapelusze. Jest też przy tym artykule fotografja górala z Zakopanego.

Pochodzenie ludności góralskiej, historję rozbójnictwa, legendę o Janosiku, to wszystko też, krótko ale prawdziwie, streścił dziennikarz szkocki, który tu będąc, parę razy mi powtarzał: „Szczęśliwi jesteście Polacy, bo macie lud — chłopów, — Szkocja ma góry, ale niema ludzi — niema Szkotów"...

Piękność przyrody tatrzańskiej, krajobraz tatrzański. zrobił na nim wielkie wrażenie, tak jak i wycieczka w Pieninach, gdzie przeżył burzę razem z innymi uczestnikami „Pen-Clubu". — Długi artykuł poświęca sprawie utworzenia Parku Narodowego w Tatrach, które zdaniem p. Powera, są jednemi z najpiękniejszych gór, a właściwie nie dających się porównać z innemi, tyle mają oryginalnego, swoistego czaru.

Pan Power też gorąco przemawia za utworzeniem takiego Parku pięknej przyrody, gdzie z różnych stron zjeżdżaliby się turyści, bez żadnych uprzedzeń narodowościowych, odetchnąć i upoić się bezwzględnem pięknem natury. Swoje spostrzeżenia i opisy Podhala kończy p. Wiliam Power tem zdaniem: „Bałtyk i Tatry, zew morza i gór, płynie przez smutny — historyczny niż polski — zlewając się w jeden radosny śpiew — Wolności".

— — — — — — — —

Czytając tego rodzaju korespondencje, pisane ze zrozumieniem i przygotowaniem dziennikarza do rzeczy, o której ma pisać, dochodzimy do wniosku, że są niezaprzeczone wartości istotne na Podhalu... Piękno przyrody, które trzeba chronić i nie pozwolić niszczyć, swoisty styl budownictwa, który zwyciężyć musi chwilowe „fantazje" nowoczesnych architektów „cywilizujących" rzekomo Zakopane, i strój — obyczaj ludowy — będący uzupełnieniem krajobrazu.

Nad tem wszystkiem — musimy wszyscy czuwać i zrozumieć, że to są istotne wartości.

Krystyna Brudzińska.

ZYGMUNT LUBERTOWICZ.

Baśń gór...

Zaczarowana jest o górach powieść,
rozkoszy pełne jest na szczytach słońce,
aby Bożego piękna prawdy dowieść...

Gwiazdy tęczowe, potoki huczące,
zielone smreki wieńczące urwisko,
głoszą tu jedną błękitną opowieść...

Co niedośnione — to zjawą się staje,
co niedościgłe — serca tu jest blisko,
najdalsze jawią się tu dróg rozstaje
i najjaśniejsze — tu płonie ognisko...

Puszyste Gorce, skamieniałe Tatry,
szafiry borów, perci przez bezdroża,
w burzliwej nocy blask płonącej watry,
promieniejąca rannym świtem zorza...

Wszystko się mieni, barwi, lśni i złoci
i w aureole się stroi tęczowe
błękit i słońce, bujny las paproci
i z grozy wieków skamieniałe turnie...

I wszystko mówi o Bożej dobroci
i Bożych cudów ma w sobie wymowę,
żyjące — i żyć pragnące powtórnie...

Uroczystości Asnykowskie na Hali Gąsienicowej

Jest piękny dzień niedzielny — 3-go sierpnia... Autobusem dostaję się do Kuźnic, a stąd, pnąc się stromym Boczaniem w górę, dostaję się na Halę Gąsienicową, gdzie mają się odbyć uroczystości Asnykowskie.

Po drodze spotykam liczne rzesze dążące w stronę Hali — i dziwno mi, że mimo tak sensacyjnych uroczystości, jak otwarcie pierwszego w Polsce lotniska turystycznego w Nowym Targu — znalazło się jeszcze tylu ludzi, mających być, celowo, czy przygodnie, świadkami poświęcenia i przekazania społeczeństwu tablicy, ku czci wielkiego poety i piewcy Tatr, Adama Asnyka. Wielu z tych, co dążyli ku Hali, wyciągnęła chęć spaceru, wielu zapał turystyczny, wielu ciekawość — a zapewne niektórych także i kult dla wielkiego artysty słowa.

Na halę przychodzę niemal punktualnie o pierwszej, a więc w sam raz. Rezczywiście za chwilę rozpoczęto, wobec około pół tysiącznego tłumu, uroczystości. U stóp tablicy zgromadził się komitet z przedstawicielami rządu, szefem bezpieczeństwa, p. Walickim, oraz delegatem zarządu gminy Zakopane, p. dr. Mischkem, na czele. Z komitetu obecni są: Pani Julja Wieleżyńska, delegatka warszawskiego komitetu, prezes tut. oddz T. S. L. p. inż. M. A. Liberak i inni. Brak jest jednak przedstawicieli sfer oficjalnych, powiatowych i zakopiańskich, których obowiązek powołał do Nowego Targu.

Uroczystości rozpoczęto poświęceniem tablicy, dokonanem przez księdza proboszcza z Poronina, który po dokonaniu obrządku kościelnego przemówił gorąco do zebranych. Następnie delegat Rządu, p. Walicki, podziękował komitetowi za trud i pamięć o wielkim poecie, poczem posypał się szereg przemówień. Pierwsza zabrała głos p. Wieleżyńska, dając w kwiecistem i znakomicie po literacku opracowanem, ale może nieco przydługiem przemówieniu charakterystykę osoby Asnyka i jego twórczości. Drugi z kolei imieniem Zarządu Głównego T. S. L., którego pierwszym prezesem i jednym z założycieli był Adam Asnyk, przemówił p. Kopacz. Imieniem Ogólnego Związku oświatowych towarzystw w Polsce przemawiał p. poseł Kornecki, imieniem gminy p. Dr. Mischke, imieniem Związku Polsk. Naucz. Szkół Powsz. p. Patyna, imieniem Zw. Górali p. dyr. Wojciech Krzeptowski, imieniem Pol. Tow. Tatrzańskiego p. wicemarsz. Osiecki. Szereg przemówień, których było akurat o sto procent ponad zakreślony program, zakończył delegat Kół Akademickich T. S. L. w Krakowie i we Lwowie. Po przemówieniach i na zakończenie uroczystości odczytano szereg depesz i listów, tak z kraju, jak zagranicy.

Uroczystość niedzielna zakończyła wreszcie, po czterech latach niepowodzeń, spowodowanych w głównej mierze szwankującą organizacją w Komitecie warszawskim, sprawę uczczenia wiekopomnej pamięci 30-lecia zgonu Adama Asnyka. Data roku 1927, figurująca na tablicy u dołu, jest dowodem, że coś tam było nie w porządku. To ciągłe odkładanie zamierzonej na wielką skalę uroczystości — uroczystości, na którą miała się zjechać z całego świata brać literacka i poetycka, w której mieli wziąć udział Włosi, Francuzi, południowi Słowianie, Czesi i t. d. — którzy nawet lat poprzednich na naznaczane terminy przyjeżdżali — w roku tym, po tylu zawodach, nie dopisała. Jeszcze na parę tygodni przed uroczystością komitet miejscowy miał wiadomości, że na uroczystości przyjedzie kilkadziesiąt osób z zagranicy, że liczne zastępy przyjadą z Warszawy, tymczasem tak się złożyło, że poza panią Wieleżyńską nie przyjechał nikt, dosłownie nikt... I cóż dziwnego — w roku 1927 nie była jeszcze gotowa tablica — mimo dość wczesnego jej zamówienia. Winę poniósł wtedy odlewacz. A szkoda, że uroczystość nie odbyła się w pierwszym terminie — byłaby wypadła wspaniale. Bawili wówczas w Zakopanem liczni Włosi na polonistycznym kursie, byliby z pewnością przyjechali i Francuzi i inni, gdyby nie odwołanie uroczystości. W roku następnym komitet warszawski stanął znów bezradny z powodu braku tablicy, gdyż sporządzoną przez odlewacza w spóźnionym wprawdzie terminie, t. j. po terminie, jaki był wyznaczony na rok 1927, tablicę odstąpił dobrodusznie Kaliszowi — miastu rodzinnemu Asnyka. Odwołał więc ponownie uroczystości i ograniczył się tylko do Akademji w sali „Morskiego Oka". A i w tym drugim terminie było paru cudzoziemców w Zakopanem i to w związku z uroczystością. Przyszedł rok 1929 i przyszła nareszcie tablica. Cóż, komitet warszawski nie był tym razem znów przygotowany. Nie było już czasu na rozesłanie zaproszeń zagranicę i t. d. i.... całą uroczystość ograniczono wtedy do wmurowania tablicy i przekazania jej Polskiemu Towarzystwu Tatrzańskiemu, które jest właścicielem Schroniska, na którego ścianie tablicę umieszczono.

Cóż więc dziwnego, że po takich perypetjach i ciągłych odraczaniach — w roku bieżącym na właściwą uroczystość nie przybył nikt z zagranicy, ani nawet z dalszych stron Polski. Do tego to nieszczęśliwe zbiegnięcie się w jednym dniu dwu niecodziennych uroczystości na Podhalu.

Jeżeli więc uroczystości Asnykowskie na Hali Gąsienicowej nie wypadły tak, jak na to zasłużyły, to winę tego niech sobie przypisze Komitet warszawski — myśmy zrobili, co do nas należało.

KAROL KWAŚNIEWSKI.

Każda mądra głowa — pije
Cognac Meukow'a
Jan Hertzberg, Repr.
Foksal 17 — Warszawa.

Na polskim Spiszu.

Naprzeciwko Czorsztyna, po drugiej stronie Dunajca, wznosi się niewysokie, lecz piękne, zalesione pasemko górskie, oznaczone na mapach nazwą Hombarg. Tuż za Hombargiem, nieco na południe leży Dursztyn.

Cóż to jest Dursztyn? Jest to najpiękniejsza i najmilsza wieś na polskim Spiszu. Już sam dostęp do Dursztyna musi nas do niego usposobić jaknajżyczliwiej. Z płaskiej równiny Nowej Białej i Krempachów, droga nasza skręca do lasu i ostro w górę — niczem jakaś ścieżka w reglach tatrzańskich — prowadzi nas w stronę, wciętej w grzbiecie Zielonych Skałek, przełączki, widnej już zdala, bo nawet z linji kolejowej do Zakopanego.

Sama przełączka tworzy jakby bramę skalną, w najeżonym skałkami grzbiecie Zielonych Skałek.

Z przełączki rozpościera się wspaniały widok na Tatry. Gdy zaś wzrok oderwie się wkońcu od sinej ściany Tatr, spocznie wówczas na małej grupie chałup, ku którym zniża się nasza droga. To Dursztyn.

W Dursztynie niema ani poczty, ani sklepu, ani (Broń Boże!) telegrafu, szosy, ani nawet lepszej drogi — ale za to jest śliczna wieś, gdzie niema murowanych ani krytych eternitem chałup, tylko są najmilsze, drewniane gazdostwa, gdzie wszyscy mieszkańcy (wśród których nie brak ślicznych, staroświeckich typów) noszą białe portki, gdzie na małym cmentarzyku są tylko polskie napisy (choć w pobliskich Łapsiach, czy Krempachach pełno jeszcze węgierszczyzny czy słowaczyzny). Ot — idealna miejscowość wypoczynkowa: spacery romantyczne na lesisty Hombarg i skałki okoliczne, widok na Tatry, słońce, cisza i spokój, lasy, łąki... Ale czy powstanie tu miejscowości nie pociągnie za sobą tego, że zniknie urok dzisiejszego Dursztynu?

Ale jeszcze dziś, kto pragnie spokoju, niech bieży do Dursztyna, niech z okien swej rezydencji podziwia zieleń łąk, albo lata na położony na drodze do Łapsi wierszyk, skąd widać Tatry, a z drugiej strony Dursztyn u stóp Hombargu. Z niewielkiego tego wzniesienia ogarnąć też można wzrokiem lwią część naszego spiskiego Zamagórza i spory kęs Podhala. Ot, tam, hen na zachód, bieli się Nowy Targ, przed nim zaś sterczy niepozorny stąd stożek Cisowej Skały.

Gdy pierwszy raz — już parę lat temu — dążyłem na polski Spisz, szedłem przez Szaflary i Gronków, a po drodze skwapliwie wdrapałem się na Cisową Skałę (niewiadomo, dlaczego na austrjackiej sztabówce zwaną „Cislową Skałą"!) i stąd ujrzałem już kawałek naszego Spisza. Była już późna jesień, pola i łąki przybrały jednostajną, szaro-żółtą barwę, a pośród tej pustaci, tuż u stóp Cisowej Skały bieliła się odpustowa kapliczka św. Marji Magdaleny, otoczona małym laskiem, niczem oaza na pustyni.

Nieco na południe od, widnej stąd jak na dłoni, Nowej Białej, sterczą po obu stronach Białki wapienne skały, przez które ta rzeka się przebija. Kapryśna to i przekorna rzeka! Wszak obok tych skalic, ku Cisowej Skale ciągnie się równina — to Białka nie chce płynąć tamtędy, wybrała trudniejszą drogę i skierowała się ku skalistemu odgałęzieniu Hombargu. Albowiem i niefachowiec zauważy, że Pieniny, Zielone Skałki, przełom Białki, Cisowa Skała, a nawet Skałka Szaflarska tworzą jakby ogniwa jednego ciągu, jednego pasma, które przerywane jest tylko rzekami. Ba, a geolog? Geolog nam nawet powie, że to pasmo ciągnie się od zagłębia wiedeńskiego aż po okolice Górnej Cisy!

Może dlatego nasza Białka z takim uporem przebiła się przez to pasmo, bo Białka, jak mówiłem — ma opinje rzeki upartej, kapryśnej i pełnej fantazji. Legenda mówi, że dawniejszemi czasy, Białka płynęła innem korytem, bliżej Cisowej Skały, gdzie dziś ciągnie się linja nieużytków i rowów; ale potem zmieniła swój bieg i zalała „Starą Białą", a na jej miejsce wybudowano obok Nową Białą. „Nową" nie jest, bo słyszymy już o niej w XIII wieku, ale Białka rzeczywiście często zmienia swe koryto, a ponieważ rzeka jest zwykle granicą posiadłości, powoduje to groźne zatargi między sąsiedzkiemi gminami. W lipcu zeszłego roku, gdy szliśmy z Szaflar w stronę Zielonych Skałek „odkrywać Dursztyn", natrafiliśmy na Białce między nową Białą a Krempachami na nieprzewidzianą przeszkodę. Wody Białki wezbrały (po obfitych deszczach) i miast toczyć się pod most, okrążały go starannie; a ponieważ ów most wyżej jest położony od drogi, sterczał on nakształt wyspy — dostęp do niego był trudniejszy od przejścia samej Białki! Trudno, trzeba było ryzykować, i z kamienia na kamień, jakoś do niego dotarliśmy i bez większych szkód dostaliśmy się na prawą stronę Białki.

Skały przełomu Białki schodzą prosto do wody, niema nad brzegiem nawet przejścia; wysoko ponad skałami pnie się dróżka z Krempachów do Trybsia. Droga ta łączy dwie grupy wsi spiskich. Nowa Biała, Krempachy, Frydman (gdzie stoi ów kasztel, tak nieszczęśnie pozbawiony swej pięknej attyki, i proszący o konserwację!), wsi te skupione zwykle koło kościoła, położone na płaszczyźnie, która zalega całą dolinę Nowotarską, tworzą jedną grupę. Swym kształtem i położeniem przypominają wsi Spisza przedmagórskiego.

Za Zielonemi Skałami wsi mają nieco inny wygląd, są bardziej wydłużone i wciśnięte w kotliny. Na początku leży tu Trybś.

Ongiś Trybś nie miał żadnego połączenia ze światem; droga do Krempachów nie należy bowiem do najwygodniejszych, od strony Białki nie było mostu, a do Łapsi droga jest szeroka i względnie wygodna, ale prowadzi też wysoko przez małą przełęczkę. Pamiętam raz nasz marsz z Łapsi do Trybsia, gdy nie skończyła się jeszcze zima, już zaczęła się wiosna; ta droga przedstawiała wówczas co krok inny wygląd: zamarznięte kałuże, obok zasp śnieżnych, dalej znów błoto, pomieszane z gliną — a tu jeszcze musieliśmy jak najprędzej połykać kilometry, aby zdążyć na pociąg do Szaflar. Nie mogliśmy nawet dłużej podzi-

wiać w Trybsiu tego, co stanowi cel licznych tu wędrówek: starego, zmurszałego drewnianego kościółka, na którego ścianach wewnętrznych jakiś góral-samouk wymalował w XVII wieku swe arcydzieło, przedstawiające sąd ostateczny na tle Tatr!

Dziś przez Białkę przerzucony jest wspaniały most żelazny, połączony bitym gościńcem z Nowym Targiem, brakuje jeszcze drobny odcinek drogi od mostu do wsi.

Łapsie Niżnie i Wyżnie położone są w szerokiej i krętej dolinie. Zdala widać barokowe, białe wieżyczki od kościółków. W Łapsiach Niżnich jest coś, czego nawet nie pomieścił skądinąd dokładny i szacowany przewodnik Orłowicza (stale na tych wszystkich wędrówkach ulokowany w naszym plecaku). Jest to duży, piętrowy budynek, z kratami w niektórych oknach, ładnym polskim dachem, otoczony czemś, co ongiś było ogrodem, a dziś zostało z tego kilka starych drzew — wszystko w zupełnej ruinie. Nam się przypomniał kasztel frydmański. Rzeczywiście i to jest dawny dwór; obok stoją jeszcze folwarczne zabudowania.

Za Łapsiami dolina nasza łączy się z szeroką kotliną; w której na północ leży Niedzica, na południe zaś Kacwin.

Zaraz za Kacwinem, idąc w górę doliny, napotykamy na szlaban; obok parę budek. To już granica czechosłowacka. Tam dalej, wciśnięte w zalesione zbocza Magóry spiskiej, leżą jeszcze — tak dziwnie odcięte od świata polskie wsi Frankowa i Mała Frankowa i ruska wieś Osturnia.

Koło Bożego Narodzenia zeszłego roku wracaliśmy na nartach z Osturni na polską stronę. Granica ciągnie się tu górskim grzbietem nad Osturnią. Zaraz obok granicy, już po naszej stronie stoi grupa chałup; w jednej z nich mieści się urząd gminny wsi Łapsianka. Niedaleko stoi stara, typowo podhalańska kapliczka, z gontem krytym daszkiem i bielonemi ścianami. Ongiś była zupełnie zrujnowana, „świątki" bezładnie leżały na podłodze; dziś już jest odrestaurowana.

Ta kapliczka była zawsze miejscem krzyżowania się naszych szlaków wycieczkowych. Tędy bowiem prowadzi droga do Osturni i Frankowej z Jurgowa, a więc i z Bukowiny czy Zakopanego; opodal są Rzepiska, a dalej znów Łapsianką można zejść do Łapsi, zaś grzbietem samym można przejść na Magórę i do Zdziaru. W stronę Osturni, jest tu obok jedyne w tych okolicach jezioro.

Zaczepia się więc o ten punkt przy każdej wycieczce po tym rejonie naszego Spisza. Bowiem Jurgów, Rzepiska, Czarnogóra tworzą jeszcze jedną grupę wsi polskiego Spisza. Tak, jak istnieje Nowotarszczyzna i Skalne Podhale, tak odpowiada Nowotarszczyźnie okolica położona naokoło Hombargu; natomiast Jurgów i dwie inne, wyżej wymienione wsi, tworzą niejako Skalne Zamagórze Spiskie. Mieszkańcy tych wsi juhasują w Tatrach, czasem nawet polują na kozice, niejeden miał i z niedźwiedziem przygodę; dość, że te wsi mają w łonie naszego Spisza odrębną swą fizjonomję.

Od kapliczki na Łapsiance piękny jest też widok na Tatry. Ale podczas tej ostatniej naszej wycieczki, Tatry były spowite we mgle a my mieliśmy inne kłopoty. Śnieg był mokry, narty niesmarowane. Suszyliśmy je w gościnnem wójtostwie na Łapsiance, poczem aplikowaliśmy już świecę — i szus! na Rzepiska do Jurgowa! Lepki śnieg niósł marnie, na drodze pełno było wręcz niepotrzebnych kamieni, ale cóż to wszystko znaczy? Z takiej wycieczki zostają tylko wspomnienia. A te — zawsze są miłe.

JAN REYCHMAN.

ZARZĄD ZAKOPIAŃSKIEGO KOŁA TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ
ogłasza
WPISY do SZKOŁY HANDLOWEJ
oraz na
KURSA HANDLOWE
w lokalu Twa ul. Krupówki
Każdej soboty od godz. 11—12.

Dział Tatrzański

Międzynarodowa Konferencja Turystyczna.

W dniach od 5 do 7 sierpnia toczyły się w Zakopanem niezwykle doniosłe obrady Konferencji międzynarodowej Związków alpinistycznych nad zagadnieniami turystyki wysokogórskiej i jej stosunku do idei ochrony przyrody i Parków Narodowych.

W obradach brali udział delegaci: Francji (Club Alpin Francais) p. dr. Pierre Minelle, Szwecji — (Svenska Fjällkluben) p. dr. Otto Sjögren, (Svenska Turistföreningen) .p. dr. Ouchterlong, Bułgarji — (Blgarske Turisticesko Drużestwo) p. prof. Iwan Rajew, Czechosłowacji (Klub Cesko-Slovensk. Turistu) p. konserwator Jeniček, który reprezentował równocześnie Asocjację Słowiańskich Tow. Turyst., w której są zrzeszone Czechosłowacja, Bułgarja, Jugosławja i Polska. Jugosławję, względnie jej związek pod nazwą „Savez Planinarskih Drusztawa), reprezentował jako pełnomocnik delegat P. T. T. p. major Romaniszyn. Polska (Polskie Tow. Tatrzańskie) reprezentowana była przez pp. prezesa P. T. T. p. inż. Czerwińskiego, wiceprezesa posła Osieckiego, gen. sekr. dr. Stolfę, wiceprezesa prof. dr. Walerego Goetla, majora Romaniszyna i mg. Witolda Mileskiego. W obradach brał udział jako delegat ministra Spraw Zagranicznych p. prof. Juljan Makowski, szef biura prasowego M. S. Z., oraz jako obserwator delegat krakowskiej Izby Handlowo-Przemysłowej wicedyrektor tejże, p. dr. Radzyński. Nie mógł wziąć udziału w obradach, ale w drodze pisemnej zawiadomił, że się konferencją interesuje i zgłosił współpracę ze stowarzyszeniami biorącemi udział, oraz prosił o natychmiastowe przysłanie rezolucyj „Nederlandsche Alpenvereinigung". Serdeczne życzenia nadesłały kluby — „Oesterr. Alpenklub" z Wiednia, „Club Alpin Belge" z Brukseli, „Touring-Club Turc" ze Stambułu i „Schweizer Alpenklub" z Zurychu.

Konferencja alpinistyczna została zwołana do Zakopanego przez Polskie Tow. Tatrzańskie, które w tym wypadku występowało jako mandatarjusz Asocjacji Słow. Tow. Turystycznych. Ono konferencję organizowało i ono było jej gospodarzem.

Konferencja rozpoczęła sie we wtorek, dnia 5 b. m., śniadaniem powitalnem w „Bristolu", gdzie goście zagraniczni zamieszkali i gdzie również toczyły się obrady. Bezpośrednio po śniadaniu przystąpiono do obrad, które przeciągnęły się do południa, a na których wygłosili referaty — p. major Romaniszyn na temat „Ideologja Alpinizmu", p. prof. dr. Walery Goetel „Ochrona Przyrody i Parki Narodowe wobec alpinizmu", ilustrowany mapami, ilustracjami i wydawnictwami, oraz p. mg. Witold Mileski „Praktyczna współpraca towarzystw alpinistycznych". Po referatach i drugiem śniadaniu udali się uczestnicy Kongresu na zwiedzanie szczegółowe Muzeum Tatrzańskiego, poczem około godziny 5 po poł. powrócili do „Bristolu" na dalsze obrady, w czasie których omawiano następujące rezolucje: — 1) dotyczącą ideologji alpinizmu i idei ochrony przyrody, a która wyraziła zapatrywanie, że obie idee są ze sobą nierozerwalnie złączone, — 2) dotyczącą popularyzacji alpinizmu, której należy nadać wytyczne, aby młodzież i młode pokolenie były wychowywane w miłości do przyrody, aby nastąpił powrót do prostego i skromnego życia w górach i aby udostępnienia w górach były dostosowywane wyłącznie do potrzeb górskiego turysty. W związku z tą ideologją rezolucja domaga się ograniczenia budowy nowych schronisk i nowych dróg. Końcowy ustęp tejże domaga się jeszcze czegoś, rzeczywiście bardzo doniosłego, a to usunięcia z problemu alpinistycznego rekordomanji, która wypacza czyste zasady turystyki wysokogórskiej. Druga rezolucja dotyczyła ochrony przyrody i parków narodowych i ich stosunku do alpinizmu, trzecia praktycznej współpracy organizacyj alpinistycznych, czwarta — końcowa — brzmiała mniej więcej następująco: Konferencja, wychodząc z założenia, że jest obecnie niemal niezbędną koniecznością ścisła współpraca międzynarodowych towarzystw alpinistycznych, wyraża pogląd, że byłoby rzeczą nadzwyczaj pożyteczną powstanie Międzynarodowej Federacji Alpinistycznej i w związku z tem Konferencja powołuje do życia Komisję, w skład której wchodzą delegaci organizacyj biorących udział w Konferencji w Zakopanem w dniach od 5 do 7 lipca 1930 r. Celem tej Komisji będzie realizacja tego postulatu. Równocześnie Konferencja wyraziła nadzieję, że do owego założyć się mającego międzynarodowego Związku przystąpią i te państwa i ich organizacje, które w obecnej Konferencji udziału nie brały.

Wieczorem pierwszego dnia odbył się obiad-bankiet, urządzony przez Polskie Tow. Tatrz. w salach hotelu „Bristol", na którem wygłoszono szereg przemówień i toastów. Po bankiecie odbyła się wieczornica góralska z tańcami, która na gościach zagranicznych wywarła wielkie wrażenie.

Następnego dnia, t. j. w środę, uczestnicy Konferencji udali się autobusem do Czorsztyna, a stąd po śniadaniu, bez żadnych trudności przejechawszy granicę do Czerwonego Klasztoru i dalej, już łódkami Dunajcem przez Pieniny do Szczawnicy Niżnej, stąd znów autobusem do Szczawnicy Zdroju. W czasie podróży pokazywano gościom zagranicznym pierwszy w Europie zrealizowany Park Narodowy, którego obszar terytorjalnie należy do dwu sąsiadujących z sobą państw — Polski i Czechosłowacji, a mimo to stanowi jedną całość. Po powrocie do Zakopanego specjalna komisja pracowała nad redakcją zgłoszonych rezolucyj, które to prace trwały jeszcze w czwartek przed południem.

W ostatnim dniu konferencji około godz. 11 udali się uczestnicy autobusem do Morskiego Oka w Tatrach, zaznajamiając się po drodze z programem i problemem Parku Narodowego w Tatrach, który, tak jak i w Pieninach, obejmuje terytorja Polskie i Czeskosłowackie. Po powrocie odbył się w sali recepcyjnej „Bristolu" odczyt z przeźroczami o Parkach Narodowych w Szwecji, poczem nastąpił obiad pożegnalny, oraz zakończenie zjazdu uchwaleniem rezolucyj w ostatecznej formie redakcyjnej.

Tak rezolucje jak i referaty w dosłownem ich brzmieniu podamy w następnych numerach naszego wydawnictwa.

Konferencja odbyta w Zakopanem ma niezwykle doniosłe znaczenie dla problemu turystycznego i być może, że przyczyni się walnie do wprowadzenia idei alpinistycznej na szerokie tory wzajemności międzynarodowej.

Sport w Zakopanem.

Pierwsze w Zakopanem zawody lekkoatletyczne.

W sobotę, 10 sierpnia i niedzielę, 11 sierpnia odbędą się w Zakopanem na mniejszym Stadjonie Komitetu Imprez Sportowych Z. P. Z. pierwsze w Zakopanem zawody lekkoatletyczne. Zawody te pod egidą Komitetu Imprez Sportowych organizują S. N. T. S. „Wisła" i Sekcja turyst. Ż. K. S. „Makkabi" w Zakopanem. Udział w zawodach wezmą tylko związkowi lekkoatleci, poza konkursem będą jednak mogli stawać i niezwiązkowcy. Macierzyste kluby „Makkabi" Kraków i „Wisła" Kraków wysyłają na te zawody drużyny, składające się każda z ośmiu zawodników, w czem czterech mężczyzn i cztery kobiety. Poza owymi zawodnikami z Krakowa wezmą udział zawodnicy zakopiańscy i nowotarscy. Program zawodów obejmuje dla mężczyzn — biegi 60 m, z płotkami i bez, 400, 800 i 1.500 m, biegi sztafetowe 3×1.000 m i olimpijską sztafetę 800, 400, 200 i 100 metrów, dalej rzuty kulą, dyskiem i oszczepem, oraz skoki wdal, wzwyż i o tyczce; — dla pań: biegi 60 i 200 metrów, biegi sztafetowe 3×75 m, rzuty i skoki jak wyżej, z wyłączeniem skoku o tyczce. Zawody odbywać się będą w sobotę o godzinie 16'30, w niedzielę o godz. 10'30 i 16'30. Sędziować będą sędziowie z K. O. Z. L. A. z Krakowa. Wstęp na zawody 1 zł, dla młodzieży szkolnej 50 gr. Konkurencja zapowiada się bardzo ciekawie, gdyż wśród zawodników krakowskich znajdą się znani powszechnie lekkoatleci, a zapewne i Zakopane i Nowy Targ wystawi co tylko będzie miał najlepszego.

Bieg rozstawny Zakopane-Morskie Oko.

Spór o sztafetę S. N. „Wisła".

Dużo wrzawy w tutejszych sferach sportowych narobiła sprawa niedopuszczenia, względnie niesklasyfikowania sztafety S. N. „Wisły" w Biegu rozstawnym Zakopane — Morskie Oko i z powrotem, jaki odbył się w dniu 13 lipca. W związku z tem otrzymaliśmy od prezesa S. N. „Wisły" i prezesa podhalańskiego Okręgu narciarskiego, poniższe pismo, które ze względu tak na osobę prezesa, p. pułkownika Wagnera, jak i sprawę, a dla dobra sportu podajemy poniżej w całości, a równocześnie odpowiedź organizatorów na zarzuty, a tem samem wyjaśnienie przykrej, bądź co bądź sprawy. Stanowiska na razie nie zajmujemy żadnego i nie stajemy ani po jednej, ani po drugiej stronie — radzibyśmy jednak byli, aby tak dla dobra sportu na terenie Zakopanego, jak i dla przyszłości tego klasycznego, jakim jest Bieg rozstawny Zakopane—Morskie Oko, wyczynu sportowego — atmosfera oczyściła się jak najrychlej, usuwając tarcia i nieporozumienia. **Redakcja.**

Dorocznym zwyczajem również i w roku bieżącym urządzony został w dniu 13 lipca br. przez Oddział Narciarski Tow. Gimn. „Sokół" w Zakopanem, bieg rozstawny Zakopane — Morskie Oko — Zakopane, na przestrzeni około 60 klm.

Okoliczności, wśród jakich bieg ten doszedł do skutku, wywołały poważny zatarg między organizatorami-sędziami a prezesem sekcji narciarskiej T. S. „Wisła" w Zakopanem.

Powodami nieporozumienia było: Nieuznawanie przez organizatorów biegu żadnego związku sportowego, jako władzy apelacyjnej od ich orzeczeń; zmiana wydanego regulaminu na kilka dni przed biegiem; nieprzyjęcie zgłoszonego składu sztafety reprezentacyjnej Sekcji Narciarskiej T. S. „Wisła"; czynienie trudności tejże sztafecie przy starcie; zakwestjonowanie osiągniętego wyniku przez sztafetę S. N. T. S. „Wisła" oraz wysoce nielojalne postąpienie wobec osoby Prezesa S. N. T. S. „Wisła", w związku z ogłoszonym oficjalnym komunikatem o wynikach. — Przystępując do szczegółowego opisu podanych powyżej powodów zatargu, nadmieniam, że zasadniczą przyczyną tegoż była zmiana regulaminu biegu w punkcie zasadniczym o składzie sztafet, a dokonana na krótko przed terminem biegu, wzgl. już przed przedostatnim treningiem.

Na podstawie kilkuletniego zwyczaju, jak niemniej wydanego w swoim czasie regulaminu, klub mający zamiar wziąć udział w biegu zgłaszał sztafetę reprezentacyjną, przyczem miejsce zamieszkania uczestników sztafety było bez znaczenia, podstawą była jedynie przynależność klubowa. Tymczasem w ostatnich dniach przed biegiem, kiedy skład sztafety S. N. K. S. „Wisła" był już dawno ułożonym i odbywały się odpowiednio do obsadzonych etapów treningi, odnośny punkt zmieniono w ten sposób, że mogą brać udział w biegu jedynie zawodnicy zamieszkali stale w Zakopanem, co miało na celu osłabienie naszej sztafety.

Zmiana ta obróciła w niwecz dotychczasowy dwumiesięczny, sumiennie prowadzony trening sztafety S. N. K. S. „Wisła".

Na posiedzeniu w dniu 12 lipca o godz. 21, Kollegjum Sędziów zadecydowało, iż sztafeta SNTS. „Wisła" w zgłoszonym składzie, a zatem z dwoma zawodnikami-narciarzami z Nowego Targu, gdzie Sekcja Narciarska T. S. „Wisła" posiada bardzo silną placówkę, nie może startować ani w konkursie, ani też poza konkursem. — To ostatnie orzeczenie jest zgoła niespotykanem przy zawodach sportowych zarządzeniem, którego cel jest aż nadto widocznym.

Nadmieniono jednak, że o ile w skład sztafety wejdą zgłoszeni zawodnicy rezerwowi, zaś zawodnicy zamieszkali w Nowym Targu zostaną usunięci, to sztafeta SNTS. „Wisła" zostanie dopuszczoną do startu. Kol. Sędziów nie wydało jednak formalnego polecenia, by zgłoszono dodatkowo skład sztafety, co mogło nastąpić jedynie w porze nocnej.

Główny organizator biegu nie chciał jednak w dniu biegu dopuścić sztafety SNTS. „Wisła“ w składzie uzupełnionym po myśli uchwały Kol. Sędziów do startu.

Jednakowoż przed samym startem, na jego polecenie, wręczono sztafecie SNTS. „Wisła“ oficjalną pałeczkę i sztafeta ta punktualnie o godz. 9-tej wraz z z innymi sztafetami wystartowała. Kontrola nad sztafetą SNTS. „Wisła“ w czasie biegu odbywała się normalnie, podobnie jak i nad innemi sztafetami, a dokonywał jej sędzia kontrolny, cyklista, z opaską na ramieniu, wydaną mu przez Org. zawodów.

Czas przybycia na metę sztafety SNTS. „Wisła“ został przez sędziego odebrany, a to o godz. 12 min. 16 sek. 10, wobec czego oficjalny czas sztafety SNST. „Wisła“ wynosił 3 godz. 16 min. 10 sek. Jako następna przybyła sztafeta O. N. T. G. „Sokół“ o godz. 12 min. 22, a zatem później od sztafety SNTS. „Wisła“ o 5 min. 50 sek.

Wynik sztafety SNTS. „Wisła“ jest lepszym od najlepszych wyników uzyskanych na tej trasie o 5 min. 6 sek.

Na odbytem posiedzeniu Kol. Sędziów zapadła na wniosek organizatorów uchwała, iż sztafeta Sekcji Narciarskiej T. S. „Wisła“ nie startowała ani w konkursie, ani też poza konkursem, jak również nie została zdyskwalifikowaną.

Całe uzasadnienie powziętej uchwały przez Kol. Sędziów, tj. nieuznanie wyniku uzyskanego przez sztafetę SNTS. „Wisła“ ,opiera się jedynie na tem, iż nie został dodatkowo zgłoszony skład sztafety SNTS. „Wisła“, co mogło nastąpić jedynie w porze nocnej, a do czego nie otrzymaliśmy żadnego polecenia. Również SNTS. „Wisła“ nie była do tego zobowiązaną, gdyż nie cała lista została zakwestjonowaną, lecz jedynie dwaj zawodnicy i nakazano ją uzupełnić przez wstawienie zgłoszonych dwóch rezerwowych.

Na takich błahostkach formalnych opiera się nieuznanie zaszczytnego wyniku, uzyskanego przez sztafetę S. N. T. S. „Wisła“.

Uchwała powyższe doszła do skutku mimo sprzeciwu członka Kol. Sędziów i Del. SNTS. „Wisła“, iż treść jej pozostaje w jaskrawej sprzeczności ze stanem faktycznym. Sprzeciwu tego jednak nie respektowano, wobec czego na znak protestu posiedzenie opuściłem i mandat złożyłem.

Po obradach wydano oficjalny komunikat o wyniku biegu; w komunikacie tym o udziale sztafety SNTS. „Wisła“ ani słówkiem nie wspomniano W tymże komunikacie podano w składzie Kol. Sędziów na pierwszem miejscu moje nazwisko, jakkolwiek komunikatu tego nie podpisalem, a przez opuszczenie sali obrad dałem wyraz temu, że z zarządzeniami Kol. Sędziów nie solidaryzuję się.

Pozatem co powyżej wspomniałem, postawić muszę jeszcze niestety i inne zarzuty pod adresem Kol. Sędziów, jak i też głównych organizatorów biegu:

1. Mimo, iż bieg odbywa się corocznie od roku 1925, nie wydano dotychczas statutu biegu — a istniejący regulamin biegu, jako nie zatwierdzony przez żadną władzę sportową, — może być przez każdoczesnych organizatorów biegu, dowolnie zmieniany.

2. W skład Kol. Sędziów wchodziły osoby mające małe doświadczenie w zakresie sędziowania biegów lekkoatletycznych, jak również o małej znajomości podstawowych przepisów P. Z. L. A., na których regulamin biegu miał się opierać.

3. Kollegjum Sędziów przez swą uchwałę o niepodporządkowaniu się żadnemu Związkowi sportowemu, mimo iż każdy ze startujących klubów należy do P. Z. N. nadało tak poważnym zawodom — charakter czysto prywatnej imprezy.

4. Kol. Sędziów nie zastosowało się do podstawowych zasad regulaminu P. Z. L. A. jakkolwiek w zaproszeniu do biegu powoływano się na ten regulamin.

5. Gł. organ. zawodów uchwale Kol. S. z dn. 12 bm. czynił rozmaite utrudnienia sztafecie S. N. T. S. „Wisła“.

6. Tenże wstawił w skład sztafety O. N. T. G. „Sokół“ zawodników z obcego klubu, a to z R. K. S. „Gewont“, a ponadto niestowarzyszonych zawodników stale zamieszkałych w Poroninie, a więc poza Zakopanem, wyłamując się temsamem z pod wydanego przez Organizację regulaminu biegu, którego wobec sztafety SNTS. „Wisła“ z dziwną skrupulatnością przestrzegano.

Nadmieniam również, iż do tej pory nie zostało sprostowanem nadużycie mego nazwiska na oficjalnym komunikacie, wywieszonego w miejscu publicznem, oraz nie został załatwiony wniesiony protest, co do wstawienia przez O. N. Sokoła dwóch zawodników z obcego klubu, do swej sztafety.

Ponadto dodaję, że tę formę przedstawienia mych zarzutów w sprawie biegu rozstawnego Zakopane—Morskie Oko—Zakopane wybrałem, po długiej rozwadze, jako prawdziwie przykrą dla mnie ostateczność.

Jako długoletni sportowiec, który niejedną cegiełkę dorzucił do rozwoju i koordynacji wszelkich poczynań sportowych, byłbym raczej życzył sobie w mniej rozgłośny sposób cały ten zatarg załatwić — niestety organizatorzy jak i Kol. Sędziów, fungujące w czasie biegu, uchwalając, iż nie uznaje żadnej innej władzy sportowej ponad sobą — zmusiło mnie do obrania tej drogi.

W końcu pozwolę sobie wyrazić nadzieję, że tych kilka moich słów sprawi, że w przyszłości omawiany bieg rozstawny — nie będzie już miał charakteru „dzikich zawodów“, jak się jeden ze sędziów wyraził, lecz stanie się poważną, prawdziwie sportową imprezą, która przyczyni się do rozwoju zaniedbanego sportu letniego w Zakopanem.

Wagner, pułk. Prezes S. N. „Wisła“.

Odpowiedź

na zarzuty w sprawie biegu rozstawn. do M. Oka.

Wobec pojawienia się w Nrze 194-tym I. K. C. z dnia 22 lipca br. w art. p. t. „Jak nie należy propagować sportu w uzdrowiskach“ — nieścisłych wiadomości, mogących zaszkodzić opinji Zakopanego jako ośrodka sportowego oraz opinji klubów sportowych, mających swą siedzibę w Zakopanem, podajemy niniejszem istotny stan rzeczy w związku z incydentem, jaki miał miejsce pomiędzy podpisanymi klubami a S. N. „Wisła“ z okazji biegu rozstawnego do M. Oka w dniu 13 lipca 1930 r.

1. Udział sztafety S. N. „Wisły“ we wspomnianym biegu nastąpił wbrew przepisom regulaminu, przyjętego przez kolegjum sędziów, w skład którego wchodzili delegaci klubów: SNPTT., SN. Sokoła, SN. Strzelca Zakopane i SN. Strzelca Kraków, oraz SN. Wisła, a to ponieważ delegat SN. Wisły nie podał w oznaczonym terminie składu sztafety w myśl przepisów regulaminu, mimo, że na dwóch posiedzeniach sprawa ta była bardzo obszernie omawianą, przyczem lojalność kolegjum sędziów wobec SN. Wisły posuniętą była do ostatecznych granic możliwych ustępstw. Jądrem sprzecznych zapatrywań między Kol. Sędziów a SN. Wisłą, był wystawiony przez nią skład sztafety kombinowanej z zawodników miejscowych i zamiejscowych, wbrew regulaminowi biegu. Ostatnie posiedzenie Kol. Sędziów zamknięto z tem, że Wisła nie wystawi sztafety, a delegat Wisły nie zgłosił innego składu i nie prosił o dodatkowe uwzględnienie ewentl. zgłoszenia.

2. Dopiero przed samym startem sztafet usiłował delegat SN. Wisły wręczyć starterowi nowy skład sztafety, czemu jednak starter. sprzeciwił się, nie mając prawa decydować w imieniu całego Kol. Sędziów, które było już na trasie biegu. Nie można było zatem formalnie pozwolić SN. Wiśle na start i przydzielić jej dla kontroli rowerzystów, jak to miało miejsce z innymi klubami.

3. Wobec powyższego Kol. Sędziów miało w klasyfikacji biegu rozwiązane ręce w stosunku do sztafety SN. Wisły, której wyniki, oficjalnie niekontrolowane, nie podpadały pod osąd Kolegjum Sędziów.

Sprawa udziału sztafet kombinowanych z zawodników miejscowych i zamiejscowych sprecyzowaną została na skutek interpelacji SN. Strzelca, którego delegat zapytał, czy może być zgłoszoną sztafeta z biegaczy zakopiańskich i zamiejscowych, należących do organizacji strzeleckiej. Otrzymawszy odpowiedź odmowną, delegat Strzelca uznał lojalnie postanowienie Kolegjum Sędziów. Fakt powyższy świadczy chyba dobitnie, że wszystkie kluby traktowane były jednakowo i nie mogło być mowy o specjalnem „polowaniu“ na sztafetę SN. Wisły. Skoro fakt ten znanym był delegatom SN. Wisły, a postanowienia regulaminu stosowane były równomiernie wobec wszystkich uczestników sztafet, celowe rozpowszechnianie ujemnych opinij o organizatorach biegu może wywołać wrażenie demagogji, czy też chęci zmajoryzowania opinji publicznej przeciwko organizatorom, do których należą stare i dobrze zasłużone w sporcie kluby narciarskie.

To też dziwne zachowanie się władz SN. Wisły, która uważa się za jedynie powołaną do wydawania sądu o kwestjach sportowych, budzi uzasadnioną obawę, że klub ten chciałby opanować niepodzielnie teren zakopiański kosztem innych klubów i korzystać z ich wieloletniego dorobku sportowego. Ustawiczne nieporozumienia, które z chwilą pojawienia się SN. Wisły na terenie zakopiańskim mają miejsce, są wyłącznie winą władz tego klubu, który widocznie nie umie znaleźć „modus vivendi“ z innymi klubami.

W dalszym ciągu zauważamy, że bieg rozstawny, jako organizowany wyłącznie przez kluby miejscowe, nie podlegał dotychczas nadzorowi żadnej organizacji przełożonej, dopiero w tym roku Kolegjum Sędziów zastanawiało się nad tą kwestją, pozostawiając decyzję do roku przyszłego.

Odnośnie do szczegółów stwierdzić należy, że, o ile nam zakomunikowano, sztafeta SN. Wisły nie startowała w tym składzie, w jakim była przedkładana Kolegjum Sędziów.

W skład Kolegjum Sędziów wchodził delegat SN. Wisły, który jako jedyny był w mniejszości wobec przedstawicieli wszystkich innych klubów. Jego sprzeciw nie zmieniał w niczem uchwały Kolegjum Sędziów, nieuznającej udziału sztafety SN. Wisły jako formalnej.

Faktem natomiast jest, że przedstawiciel SN. Wisły, p. płk. Wagner, na znak protestu opuścił ostatnie zebranie Kolegjum Sędziów i protokołu nie podpisał.

Podpisani stwierdzają wkońcu, że postępowanie odpowiedzialnych władz SN. Wisły, a w szczególności nieuznanie orzeczenia Kolegjum Sędziów, dalej rozpowszechnianie pogłosek uwłaszczających organizacji biegu, niezgodnych z istotnym stanem rzeczy — jest działalnością destrukcyjną, zmierzającą do wprowadzenia w błąd opinji publicznej i zaszkodzenia dobremu imieniu miejscowych klubów, t. j. Sekcji Narc. PTT., Oddz. Narc. Sokoła i S. N. Strzelca. Postępowanie to nie jest zgodne z wymogami etyki sportowej i winno być surowo potępione.

Specjalny charakter biegu rozstawnego do M. Oka, który jest treningiem letnim zawodników narciarskich, pozostawia decyzję w sprawach spornych wyłącznie tylko klubom miejscowym, które w historji sportu zakopiańskiego zapisały się chlubnie i dają dostateczną rękojmię, że tego rodzaju imprezy potrafią należycie zorganizować.

Uważamy, że naciąganie sprawy biegu rozstawnego niemal do „kwestji stanu“, wymagającej specjalnego przygotowania akademickiego, jest może pewną przesadą.

Kolegjum Sędziów:
Del. SNPTT: (—) Ignacy Bujak. Del. O. N. Sokoła: (—) Adam Krzeptowski, (—) Józef Bujak, (—) St. Wilczyński. Del. S. N. Strzelca: (—) Inż. Stefan Meyer, (—) Wł. Bąbała, (—) A. Rebczyński.

Kronika.

Bawią w Zakopanem. W poniedziałek, 4 bm. przybył do Zakopanego na tygodniowy pobyt i zamieszkał w pensjonacie p. Bagińskiej na Bystrem „Ryś“, wojewoda krakowski, p. dr. Mikołaj Kwaśniewski. Do grona osób ze świata literacko-artystycznego przybył ostatnio znakomity nasz powieściopisarz p. Piotr Choynowski. W pensjonacie „Maraton“ zamieszkali na dłuższy okres czasu: pani wojewodzina Halina Darowska oraz p. prof. Michał Hr. Rostworowski, profesor Uniw. Jagiell. i delegat Rządu polskiego do Międzynarodowego Trybunału w Hadze.

Wybitny publicysta angielski, p. Robert Machray, z Londynu przybył do Zakopanego w celach krajoznawczych i publicystycznych na dłuższy pobyt. P. Machray, bardzo głośny w Anglji literat i publicysta, zamieszkał w hotelu „Bristol“ i czyni liczne wycieczki w Tatry i okolicę, zapoznając się z naszemi warunkami turystycznemi i folklorystycznemi w celach zużytkowania zebranego tu materjału w studjach o Polsce.

Katastrofa na Ostrym Szczycie. W piątek, 1-go bm. o godz. 9 rano, zdarzyła się na Ostrym Szczycie po stronie czesko-słowackiej katastrofa, która pociągnęła za sobą jeszcze jedno młode życie. Ofiarą wypadku padł śp. Stanisław Kupczyk, lat 21, słuchacz Uniw. Jagiell. w Krakowie. Śp. Kupczyk piął się na Ostry Szczyt w towarzystwie panny Sinkówny, córki znanego polonisty i prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Młodzi turyści szli w górę związani liną długości 50 metrów. U samego niemal podejścia, w momencie, gdy śp. Kupczyk był na wysokości jakie 50 metrów, a panna Sinkówna o 25 metrów poniżej, postępujący w górę turysta odpadł od skały i runął w dół na piargi, ponosząc śmierć na miejscu. Panna Sinkówna wyszła z katastrofy zupełnie bez szwanku. Ciało nieszczęśliwego taternika, należącego do rzędu lepszych turystów, przewiozło czesko-słowackie pogotowie ratunkowe do Staroleśnej, skąd po załatwieniu formalności granicznych, zostało przewiezione do Zakopanego.

Wypadek na Świnicy. Mniej tragicznie zakończył się wypadek, jaki zdarzył się w niedzielę, 3-go bm. na Świnicy, a którego ofiarą padł starosta z Doliny, p. Rappe. P. Rappe schodząc ze szczytu i prowadząc za sobą przygodnie poznane w czasie wycieczki towarzystwo, potknął się czy też stracił równowagę w pewnym momencie i stoczył się dość głęboko wdół. Bezpośrednio po wypadku, który zaszedł około godz. 4-tej po poł., a który zelektryzował tłumy turystów bawiących na Hali Gąsienicowej z racji uroczystości asnykowskich, wyruszyło ad hoc zorganizowane pogotowie, które około godziny 9-tej wieczór zniosło dość poważnie pokaleczonego, ale przytomnego turystę do schroniska, a stąd do Kuźnic i Zakopanego. Pan starosta Rappe doznał poza licznemi obrażeniami głowy, rąk i ciała, lekkiego wstrząsu mózgu. Obrażenia nie grożą jednak niebezpieczeństwem utraty życia.

Wystawa obrazów w Bristolu. W sali recepcyjnej „Bristolu“ została w ostatnich dniach otwarta wystawa prac malarskich pp. Marjana Klaklika, Karola Kłosowskiego i Rafała Malczewskiego. Wystawa, na której zgromadzono kilkadziesiąt prac, przedstawia się bardzo dobrze. Najobficiej obesłał ją p. Klaklik. Wystawił on parę naturalistycznie opracowanych portretów, z których szczególną uwagę zwraca portret Pani S., dalej pełen wyrazu i ruchu „Gitarzysta“, a wreszcie dwa portrety górali. Kilkanaście prac pejsażowych tego młodego a już bardzo popularnego artysty wykazuje duże zrozumienie u niego czarów przyrody. Pełen nastroju obraz „Hala Gąsienicowa w zimie“ przykuwa wzrok widza mistrzowskiem oddaniem natury. P. Karol Kłosowski wystawił kilkanaście prac pastelowych. Są to przeważnie pejsaże tatrzańskie i nadmorskie. Cechuje je miękkość i soczystość barw, znakomity rysunek i bajeczna perspektywa. Szczególnie miłe i niecodzienne w kompozycji są: „Gewont o zachodzie“, „Dolina za Bramką“, „Floksy“, „Campanule“ — a wreszcie motywy z nad Bałtyku, które świadczą, że artysta na równi kocha i rozumie czar i piękno gór i morza. P. Rafał Malczewski ograniczył się w tym wypadku do kilku tylko mniejszych prac pejsażowych akwarelowych o dużych wartościach.

Wieczór tańców narodowych. Ruchliwy Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet organizuje w sali dancingowej „Morskie Oko“ w środę, 14 bm. wieczorem zabawę, na której poza zwykłym programem wieczornych dancingów, urozmaiconym różnemi atrakcjami, zaprodukowane zostaną różne tańce narodowe ludowe i narodowe w kostjumach. Będzie więc polonez i mazur, oberek i kujawiak, krakowiak i góralski. Pomysł pierwszorzędny i wart pochwały — o ile naturalnie tak kostjumy, jak i wykonanie tańców będą ściśle odtwarzały walory regjonalne. Wieczór ten powinien zgromadzić wszystkich obcych, dla któ-

rych wszelkie pokazy tańców i strojów ludowych stanowią dużą atrakcję.

Krukowski w Zakopanem. W środę, 6 bm. na scenie teatralnej hotelu „Morskie Oko" pokazał się nam niezrównany jak zawsze Krukowski. Sala tym razem nie świeciła pustkami. Program, na który złożyły się produkcje taneczne Tacjan Girls, piosenki p. Korskiej i niezliczone kawały Krukowskiego, stał na wysokiej wyżynie i zadowolnił wszystkich, czego zresztą dowodem były gromkie oklaski po każdym, szczególnie Krukowskiego — występie.

Dymsza. W środę, 14 bm., co już zresztą zapowiedział ze sceny w dniu 6 bm. niezrównany Krukowski, wystąpi ze swym wieczorem ulubieniec Warszawy i wszystkich co w Warszawie bywają — Dymsza. Będzie znów okazja do oklasków i radości.

Zabawa w Jaszczurówce. W sobotę, 2 bm. wieczorem, odbyła się w Jaszczurówce, zorganizowana przez Klub Dyskusyjny, zabawa na cele Czytelni Publicznej. Zabawa zgromadziła stosunkowo licznych gości, którzy z zadowoleniem podziwiali rzeczywiście wysoki program kabaretowy, jaki ruchliwy zarząd restauracji w Jaszczurówce uruchomił z dniem 1 sierpnia.

Krupówki już gotowe. W sobotę, 2 bm. zakończono nareszcie prace nad wykostkowaniem ostatniego kawałka Krupówek na przestrzeni od willi „Zośka" do ul. Witkiewicza. Pozostały jeszcze prace nad smołowaniem, które zostaną ukończone w najbliższych dniach, poczem ruch kołowy na całej przestrzeni Krupówek zostanie otwarty a tem samem skończy się męka, zmuszająca wszystkich do okrężnego ruchu.

Lista gości

z dnia 30 i 31 lipca 1930.

Ataman ks. Bronisław, Oświęcim, Księżówka.
Bazielichówna Józefa, Stary Sącz, Hp. Gewontem.
Babczykówna H., Nagoszyn, ul. Kasprow., T. Chyc.
Błaszczkówna Marja, Brzozów, Morskie Oko.
Baran Władysław, Kraków, Limba.
Brzeziński Józef, Łódź, Krakowianka.
Bełza Dr. Witold z ż., Bydgoszcz, Bank Polski.
Besser Ada, Warszawa, **Ruczaj.**
Brzeskowski Władysław, Warszawa, Kalina.
Bergerówna, Warszawa, Skibówki, Stopka.
Bieliński Zdzisław, Lwów, Czerw. Krzyż.
Bieńkowska Janina, Warszawa, Gerlach.
Bielakowski Stanisław, Łódź, Junka, Parc. urz.
Białostocki Dr. Marek z ż., Strzemiszyce, M. Oko.
Biskap George Walter, Anglja, Bristol.
Boraksówna Felicja, Kalisz, Maryśka.
Bolek Franciszek, Bielsko, Wierchy.
Bochenek Bolesław z ż., Warszawa, Zagórze.
Bornsztein Dwojra, Mława, Wanda.
Borkowicz Henryk, Łódź, Krupówki 78.
Boczko Mieczysław, Łódź, Adela.
Borecki Kazimierz, Poznań, **Przedświt.**
Blumenfeld Rmanuel M., Kraków, Wierchy.
Burdówna Marja, Katowice, Biały Dworek.
Cerchówna Irena, Warszawa, Kosodrzew.
Cisowski ks. Roman, Lwów, Czerw. Krzyż.
Cygielman Józef, Lublin, Przystań.
Chojnacka M., Kraków, u Kościel., Pod Polanką.
Chudzikiewicz Józefa, Lwów, Rena.
Chojnacki Czesław, Kraków, Hp. Gewontem.
Chendyński Kazimierz, Dębica, Gerlach.
Czajka ks. St., Lublin, Księżówka.
Czaplicki Wiktor, Kraków, H. Sport.
Czajkowska Antonina, Lwów, Sienkiew., Gałek.
Darowska Halina, Warszawa, **Radowid.**
Dawidowska Weronika, Lwów, Rena.
Drapówna Greta, Karwina, Ermitage.
Dasiewiczówna Janina, Warszawa, Zacisze.
Dembiński Aleksander, Lwów, Morskie Oko.
Drezowicz Justyn, Lwów, H. p. Gewontem.
Domańska Anna, Nowodwór, Zakład Kórnicki.
Erychleb Wacław, Kraków, w górach.
Fajnsztein S., Kowel, Halka.
Fels Jan, Warszawa, Swoja.
Ferencewicz Jadwiga, Warszawa, **Renaissance.**

Pensjonat pierwszorzędny
„MARATON"
Heleny Jadwigi ERLICHÓWNY
otwarty cały rok.
Telefon Nr. 310 i 331.

Fieber Helena z siostrą, Kraków, Żychoniówka.
Figlarewicz Aleksander, Warszawa. Halina.
Fiedorowiczówna I., Warszawa, Antał., Prószyńska.
Fuksówna Sara , Łódź, Skibówki, Walczak Jan.
Gawlowa Józefa z ss., Warszawa, Gerlach.
Grabowski Dr. Józef, Stanisławów, Boruta.
Gatnikiewicz Wiktor, Stanisławów, H. p. Gewontem.
Gęszka Tadeusz z r., Katowice, Olcza, Mrowca.
Gerżabek Bronisława, Warszawa, Carlton.
Gebert Albert, Łódź, Trzy Róże.
Genfingerowa Janina, Lwów, H. p. Gewontem.
Gliksman Naftali S., Kraków, Wanda.
Gwiazdowski Egon, Berlin, Wójtówka.
Gottliebówna Jadwiga, Kraków, Albatros.
Goldberżanka Izabella, Łódź, Krakowianka.
Grossówna Cecylja, Lwów, Bocian.
Guzowska Sabina, Kopenice, Czerw. Krzyż.
Gutt Romuald, Warszawa, Biały Dwór.
Gutmann Manes, Łódź, H. p. Gewontem.
Grönsfeld Szymon, Kraków, Halka.
Hammand Aubrey Lindsey, Anglja, Bristol.
Hnatik Michał, Jarosław, **Złoty Róg.**
Hepner Janina, Warszawa, Świt.
Hermanstadt Roman, Kielce, Gerlach.
Hilgertner Franciszek, Zawiercie, Halszka.
Histalińska Stefanja, Kraków, Pod Krokwią.
Hocke Marja z r., Warszawa, Oaza.
Hoffmanówna Julja, Łódź, Kasprusie 4.
Imich Stanisław, Kraków, Jurand.
Izydowski Piotr, Włochy, Zbyszek.
Iwaszkiewicz Józef, Wilno, H. p. Gewontem.
Janke Kazimierz, Warszawa, Goplana.
Jaskółło Teodor, Katowice, Cieszynianka.
Jekiel Teofil, Niedoprzece, Ślązaczka.
Jeske Herman, Łódź, Krupówki 78.
Jortner Inż. Michał z r., Kraków, H. p. Gewontem.
Jończyk Franciszek, Lublin, Sanato.
Kaszewski Edmund, Gniezno, Wacława.
Krawczykowska Bronisł., Warszawa, Biały Dwór.
Krajewski Eemigjusz, Warszawa, **Sienkiewiczówka.**
Kazański Władysław, Warszawa, Bochdanówka.
Krzętowska Zofja z s., Gostyń, Tadzikówka.
Klecki Adam, Warszawa, Pyszna.
Klechniowski Dr. Zygmunt, Warszawa, Roztoka.
Kleinhändler Menasche, Kraków, Trzy Róże.
Klein Marja, Warszawa, Jerzewo.
Keimerówna Marja, Lublin, Skibówki 8.
Kleiner Bronisław, Krosno, Morskie Oko.
Krischke Emil, Biała, w górach.
Klisz Alojzy, Pszczyna, Dom Chałubińskiego.
Klinger Eljasz, Dobczyce, Wanda.
Kosma Hilda, Stare Bielsko, w górach.
Konieczna Franciszka, Warszawa, Pod Krokwią.
Kolaczek Paweł, Bielsko, Dom Chałubińskiego.
Koszelowa Stanisława z r., Poznań, Nowa.
Korwin-Milewski Stanisław, Rudka, Czerw. Krzyż.
Koziołówna Helena, Katowice, Oaza.
Knotke Halina, Oaza.
Kornusówna Władysława, Jarocin, Sanato.
Koralkiewicz Marja, Brzeziny, Sanato.
Kolasiński ks. Walenty, Górka, Szkolna 10.
Kormankówna Matylda, Przystawka, Za Bramką.
Klosówna Aniela, Świętochłowice, **Złoty Róg.**
Kozanecka Jadwiga, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Kozłowska Krystyna, Warszawa, Wawel.
Kojfman Luba, Łódź, Skibówki 17.
Kuczmierczyk Zofja, Kraków, Oaza.
Krugowa Stefanja, Kielce, **Wielkopolanka.**
Kruk Mieczysław, Kuchan, Tanwja.
Kruppowa Izabella, Bydgoszcz, Albion.
Krupska Klementyna, Kościelec, Modrzejów.
Krupska Alicja, Gniewkowo, Modrzejów.
Kryszewski Stefan, Gniezno, Grunwald.
Krzywicki ks. Michał, Pińsk, Księżówka.
Laszecki Józef, Kończyce, Jaskier, Parc. urz.
Landsman Leon, Kraków, Wanda.
Lange Anna, Łuck, Eden, Bystre.
Lewandowski Dołęga Zenon, Warszawa, Sarjusz.
Lewin Liba, Lubelskie, Jurand.
Lewińska Jadwiga, Siedlce, Zaciszc.
Leister Lola, Tarnów, Gerlach.
Łozińska Marja, Lwów, Rena.
Łoziński Dr. August, Lwów, Rena.
Łabętowicz Irena, Warszawa. Potanek.
Łęczycka Karola, Poznań, Wanda.
Łomnicki Maksymiljan, Lwów, **Wielkopolanka.**
Łapicka Alina, Warszawa, **Ruczaj.**
Malarz Stanisław, Włodzimierz, Dom Urz. Samorz.
Maciejewski Aleks., Warszawa, Chramcówki 28.
Maciejewski Jerzy, Warszawa, Chramcówki 28.
Matwiszyn Tomasz, Tomaszów, Tomkówka.
Markus Sara, Łódź, **Czerwony Dwór.**
Makuch Karol, Warszawa, H. p. Gewontem.
Mączyńska Marja, Suwałki, Sarjusz.
Melman Dola, Warszawa, Diana.
Mendler Emil, New York, H. p. Gewontem.
Miller Felicjan, Warszawa, Poznanianka.
Mink Sonie, Warszawa, Krakowianka.
Michałowski Albin, Łódź, Lalka.
Molter Adela, Kielce, w górach.
Mróz Stanisław, Poznań, H. p. Gewontem.
Mokrycka Marja, Lwów, **Borek.**
Müller Aleksander, Tomaszów, **Ruczaj.**
Muschelka Elżbieta, Kutnice, Warszawianka.
Mykitkówna Olga, Przemyśl, **Renaissance.**
Nagórkówna Marja, Zawiercie, Dom Urz. Samorz.
Neumanowa Romana, Rabka, H. p. Gewontem.
Nirenberżanka Felicja, Łódź, Cis.
Nowacki Stanisław, Gródek Jagiell., Ornak.
Nowacka Celina, Łódź, Lalka.
Nowomiastowa Lili, Łódź, Piast.
Nowak Leokadja, Łódź, Kasprusie 9.
Orłowska Jadwiga, Lublin, Dom Urz. Samorz.
Orzechowska Zofja, Warszawa, **Ziemiański.**
Owczarzakowa Marja, Gdańsk, San. Gr. Łotockiego.
Otomański Eryk, Poznań, Sanato.
Olynyk Michał, H. p. Gewontem.
Ościsławski Stanisław, Lwów, H. p. Gewontem.
Pawlikowski Kazimierz, Radom, Bratnia Pomoc.
Prażkowski Kazimierz, Poznań, Morskie Oko.
Pawelec Alojzy, Włodzisław, Bristol.
Patryn Zygmunt, Górny Śląsk, Smereków.
Peitzker Adolf, Warszawa, Pomorze.
Preninger Józef, Horodenka, Trzy Róże.
Pernetzowa Anna, Tarnów, Gerlach.
Pietruszewicz Józef, Pszczyna, Dom Chałubińskiego.
de Pinkas Aleksander, Kraków, Poraj.
Piotrowski Marjan, Kraków, Olcza, F. Galica.
Piotrowska Wanda, Włodzimierz, **Przedświt.**
Piotrowski Konstanty, Łomża, H. p. Gewontem.
Poths Marja, Warszawa, **Stamary.**
Pollówna Jadwiga, Lwów, Sorrento.
Pych Emil, Lwów, Nowa.
Radwańska Jadwiga, Łódź, Helenka.
Rabowska Helena, Warszawa, Antał., Witkiewicz.
Rabowska Zofja, Warszawa, Antał., Witkiewicz.
Rachwałowa Matylda, Janczyn, Znicz.
Radwańska Halina, Łódź, Helenka.
Rappe Mieczysław, Dolina, **Wersal.**
Rankowski Leon, Poznań, Szkolna 10.
Rewkiewicz Halina, Warszawa, **Maraton.**
Renk Augustyn, Kościerzyna, Jerzewo.
Rędzikówna Helena, Kraków, Bristol.
Rowiński Tadeusz, Augustów, Litwinka.
Rotenberg Izak, Kraków, Kościeliska 50.
Rosemond Ley, Londyn, Boryna.
Rowelewski Kazimierz, Orla.
Rogulska Leokadja, Warszawa, Strążyska 1807.
Romanowski Adam, Warszawa, Grunwald.
Rużycka Marja, Wesołówka, Za Bramką.
Rutkowski Stanisław, Warszawa, Lalka.
Russek Antoni, Warszawa, Ryś.
Rużycka Irena, Lwów, Jasna Pani.
Rybińska Marja, Trzebinia, Liljana.
Ryzman Estera, Warszawa, Albion.
Skarżyński Kazimierz, Poznań, **Konradówka.**
Sadowski Kazimierz, Kokosówka.
Swederski Walery z ż., Lwów, Znicz.
Suesser Zygmunt, Kraków, Wierchy.
Skibiński Zygmunt, Warszawa, Sas.
Świerszczówna Michalina, Warszawa, Szopenówka.
Sochacki Władysław, Lwów, Czerw. Krzyż.
Swoczyńska Eleonora, Katowice, Kubinówka.
Sokalska Zofja, Końskie, Dom Urz. Samorz.
Stonczox Kisielko, Warszawa, Kościelna 8.
Soniewicz Antoni, Łomża, Halina.
Spodkiewiczówna L., Goszczanów, Mołodów.
Sobel Władysław, Król. Huta, Morskie Oko.
Sodłowski Stefan, Sędziejowice, St. św. Zyty.
Sulima Juljusz, Warszawa, Świt.
Suda Ludwik, Warszawa, H. p. Gewontem.
Sunderland Jan, Warszawa, D. Chałubińskiego.
Sukusiewiczówna Zofja, Bielsko, Cieślówka.
Szelińska Malwina, Kraków, Pogoń.
Szarewska Marja, Krakowskie, **Henka.**
Szemmlin Mikołaj, Warszawa, Olimp.
Szukszta Jerzy, Modlin, Staszeczkówka.
Szubert Eugenja, Modlin, Staszeczkówka.
Schneider Franciszek, Kraków, H. p. Gewontem.
Schiff Helena, Kraków, Czerw. Dwór.
Schmidling Stanisław, Kraków, Żywcz., Galarowski.
Szymański Hersz, Łódź, Skibówki 1579.
Szperlingowa Celina, Łódź, w górach.
Szklarek Ewa, Kalisz, **Obrochtówka.**
Szreter Stanisław, Sosnowiec, Ustuż 269.
Szulc, Sosnowiec, Ustup 269.
Stróżek Karol, Wilno, Krupówki, Dw. Tatrzański.
Staniszewski Franciszek, Toruń, Przemyślanka.
Staniszewska Władysława, Toruń, H. Sport.
Stefanowski Jan, Aleksandrów, Wójtówka.
Stawro Marthe, Jaworze, Bristol.
Tarnowska Marja, Gdańsk, Złoty Róg.
Tarnowski Eustachy, Gdańsk, Złoty Róg.
Teitel Ewa, Lwów, Helenka.
Tomaszewska Paulina, Katowice, Czerw. Krzyż.

Sanatorjum dla płucno-chorych
pod kierownictwem
Dra Edwarda Łotockiego
w Zakopanem, ul. Chałubińskiego 5.
Stały lekarz na miejscu. Roentgen. Laboratorjum. Centralne ogrzewanie. Leżalnia w ogrodzie. Bibljoteka dla użytku chorych.
Ciężko chorych się nie przyjmuje.
Bliższe informacje: **Dr. E. Łotocki** (tel. nr. 240).

Tomaszewski Zdzisław, Katowice, Czerw. Krzyż.
Thomas Marjan, Kraków, **Stamary.**
Tokarski Roman, Warszawa, H. p. Gewontem.
Tournelle Henryk, Lwów, H. p. Gewontem.
Tychowski Feliks, Cieszyn, Parc. urz., Jaskier.
Tyszka Marja, Rybnik, Świetlana.
Tychanowiczowa Aniela, Tarnobrzeg, Pod Słońcem
Umgelterówna Alicja, Warszawa, Zacisze.
Umiastowska Jadwiga, Wilno, Urszulanki.
Urbanowski Jan, Warszawa, Poranek.
Wąsowiczówna Olga, Warszawa, **Szałas.**
Wawrzyński Stanisław, Grudziądz, Warszawianka.
Weisshapper Paweł, Katowice, H. p. Gewontem.
Wesselowa Marja, Kraków, Sulejówka.
Wernicki Kazimierz, Lwów, H. p. Gewontem.
Winograd Berta, Łódź, Strzecha.
Wiliński Feliks, Katowice, Bochdanówka.
Wiącek Stanisław, Siennica, H. p. Gewontem.
Wilczyńska Marja, Łódź, St. św. Zyty.
Wielowiejska Marja, Tczew, Strążyska 1807.
Wilczyński Roman, Łódź, Wójtówka.
Whitaker Frank, Anglja, Bristol.
Wróblówna Janina, Kielce, Dom Urz. Samorz.
Wodzińska Janina, Łódź, Helenka.
Wróblewski ks. Michał, Częstochowa, H. Sport.
Wołek Władysław, Kraków, Do Rojów.
Wulfson Kazimierz, Poznań, Chryzantema.
Zabzówna Teresa, Kraków, Kościel., Pod Polanką.
Zaskórna Janina, Warszawa, Halina.
Zarembianka Jadwiga, Warszawa, Szopenówka.
Zakrzewska Marja, Warszawa, Gom Zdr. S. U. P.
Zalewski Aleksander, Łódź, H. p. Gewontem.
Zelmanowicz Mieczysław, Łódź, Wołodyjówka.
Zimelsówna Irena, Lwów, H. p. Gewontem.
Złotnicka Janina, Warszawa, **Maraton.**
Zylberman Leopold, Bielsko, H. Sport.
Zygmuntowa St., Dąbrowa Górn., Strążyska 458.
Żyliński Wojciech, Warszawa, Ostoja.
Żukowski Juljusz, Kraków, Morskie Oko.
Żelazny Anzelm, Chełmno, H. p. Gewontem.

Dnia 1 i 2 sierpnia 1930.

Aizenband Józef, Warszawa, Przystań.
Aronson Zygmunt, Kraków, Janina.
Andrejewski Teodor, Poznań, Soplicowo.
Amsztajnowa Franciszka, Lublin, Orawa.
Aleksandrowicz Salomea, Kraków, Wysoka.
Augustynowicz Roman, Przemyśl, **Wersal.**
Arwańska Helena, Milanówek, Kasprusie 31.

Asz Dawid, Łódź, Walówka.
Artwińska Danuta, Kraków, **Szałas.**
Bąkowski Marjan, Katowice, **Sienkiewiczówka.**
Bartel Ks. Józef, Wejherowo, Wawel.
Brenning Hanna, Warszawa, Liljana.
Banaskiewicz Anna, Częstoch., Polic. Dom Zdr.
Bartkowska Ada, Kraków, Warszawianka.
Batkówna Marja, Kraków, Parc. urz. Jaskierowa.
Bleiweiss Józef, Kraków, w górach .
Blecharczyk Emilja, Pruchnik, Krupówki 75.
Bergmanowa Hanka, Wiedeń, H. Europejski.
Birkholz Fryderyk, Czerwony Krzyż.
Bienenstock Teodor, Lwów, Dworzec Tatrz.
Bier Józef Król. Huta, Kasprusie 8.
Biernatowicz Hel., Borysław, Parc. urz. Jaskier.
Biełobrzeski Zygm., Częstochowa, Morskie Oko.
Bonleux Raymonde, Poznań, Soplicowo.
Bober Ludwik, Nowa Wieś, Ślązaczka.
Bojakowska Władysława, Zamość, Jagódka.
Bortnowska Irena, Starosielce, Grunwald.
Bodzoniówna Jadwiga, Tarnów, Jasna Pani .
Borecka Wacława, Warszawa, Lipowy Dwór.
Bobrowski Józef, Warszawa, Pod Gubałówką.
Brzoska Jerzy, Warszawa, **Radowid.**
Bogdanowicz Kazimierz, Lwów, H. Sport.
Bruner Wanda, Warszawa, Biały Dworek.
Budzińska Anna, Komorówka, Tatry.
Budzowski Henryk, Myślenice, Poraj.
Bukowińska Matylda, Warszawa, **Ziemiański.**
Buchwald Mendel, Lwów, Zawory.
Butkiewicz Janina, Warszawa ,Warszawianka.
Ćwikliński Tadeusz, Lwów ,Kresy.
Ciechomski Konrad, Cieszyn, Wiosna.
Cieślewska Jadwiga, Piotrków, Tanjwa.
Cukierman Ajzyk, Łomża, Morskie Oko.
Cukierman Rywka, Łódź, Jurand.
Cywińska Cezarja, Wilno, Pol. Dom Zdr.
Chlebowska Jadwiga, Sosnowiec, **Krywań.**
Chmielnicka Marja, Tuki, Lunieczka.
Chajkin Zuzanna, Warszawa, Zawory.
Chlebiński Michał, Indje Holend., Siemianówka.
Choynowski Piotr, Warszawa, Oaza.
Czernik Tadeusz, Kraków, Nosal.
Czaja Józef, Tarnowskie Góry, Pod Gewontem.
Czorba Jerzy, Warszawa, Wołodyjówka.
Czołowska Aniela, Lwów, **Wielkopolanka.**
Dalbor Witold, Poznań, Polesie.
Działoszycka Iza, Warszawa, Zawory.
Działoszycka Marja, Warszawa, Zawory.
Działoszycki Michał, Warszawa, Zawory.
Dawidowicz Marja, Francja, Bystre.
Darowska Halina, Warszawa, **Maraton.**
Dąbrowska Marja, Lwów, Warszawianka.
Downarowiczowa Wal., Warsz., Warszawianka.
Deissenberg Marja, Kraków, Bulw. Słowackiego.
Dresnerówna Helena, Jarosław, Pardałówka Łojas
Drwęcki Bronisław, Poznań, Lunieczka.
Dorthajner Edward, Kraków, Harendzianka.
Donner Mania, Jarosław, Granit.
Drózdż Marja, Wierzbowice, Czerw. Krzyż.
Duda Walerja, Kraków, St. św. Zyty.
Dypa Jerzy, Warszawa, H. p. Gewontem.
Eden Regina z c.,Kraków, Nietwoja.
Franetzke Łucja, Katowice, **Renaissance.**
Francuziak Aniela, Kraków, Nietwoja.
Franecki Adam, Wojsłanowice, Kaszelewskiego 3.
Feldhuzen Maciej, Warszawa, Carlton.
Frenklowa Bronisława, Kalisz, Biała Róża.
Fiszerowa Helena, Warszawa, Bristol.
Finder Zygmunt, Lwów, Warszawianka.
Fuks Paweł, Międzyrzecze, **Wersal.**
Gawęda Władysław, Kraków, Staszeczkówka,
Grabska Helena, Kraków, **Złoty Róg.**
Galiński Stanisław, Stanisławów, Oleńka.
Galica Marek, Radom, Trzy Róże.
Gelibterówna Bela, Łódź, Wygoda .
Gnalska Stanisława, Tarnopol, **Leśniczanka.**
Gitliński Antoni, Potok Złoty, Sanat. Wojskowe.
Góra Helena, Warszawa, Kopiec, Olcza.
Gożański Izaak, Grodno, Strzecha.
Gorgosek Eugenja, Kraków, Żywcz. J. Marusarz.
Godlewski Emil z ż., Kraków, Antałówka.
Godek Stanisława, Przemyśl, San. Wojskowe.
Gotlieb Daniel, Kraków, Witkiewicza 10.
Gottwaldówna Marja, Lwów, Krupówki 75.
Grossner Kazimierz, Drohobycz, **Śnieżka.**
Goldzweig Mieczysław, Lublin, Orawa.
Gundgang Michał, Warszawa, Wacława.
Hrapowicz Albin, Oświęcim, San. Wojskowe.
Haberowa Pola, Tarnów, Trzy Róże.
Heinze Emilja, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Hełmska Janina, Katowice, Cieszynianka.
Herz Filip, Stryj, **Januszek.**
Hochman Zofja, Berlin, Świt.
Hoyerówna Marja, Brześć Kuj., Kalina.
Honigwachs Dawid, Przemyśl, Morskie Oko.
Hryniecki Antoni, Łuck, H. Sport.
Igielska Wanda, Katowice, Wojciechowo.
Jankowski Teodor, Warszawa, **Heńka.**
Jutrzenka Małka, Kielce, Trzy Róże.
Karliner Mojżesz, Kraków, Staszeczkówka.
Krahelski Antoni, Warszawa, Soplicowo.
Kaimówna Janina, Kraków, Krupówki 75.
Kaimówna Stefanja, Kraków, Krupówki 75.
Klajnsztajn Estera, Kielce, Uciecha.
Knaul Maksymiljan, Kraków, Still.
Kleiner Bronisław, Krosno, H. Europejski.
Kessler Mateusz, Lwów, Korab.
Kleintnerówna Jadwiga, Warszawa, Jaśka.
Kipman Kazimierz, Kraków, Oaza.
Komowa Marja, Łódź, Orawa.
Kożuchowska Alicja, Mińsk, Oaza.
Kopmanówna Flora z c., Kraków, Oaza.
Kulaniak Walenty, Wielkie Hajduki, Stella.
Kucharski Edmund, Zawiercie, Królewianka.
Kuczera Józef, Kraków, Nosal.
Kucharska Tola, Skierniewice, Oksza.
Kurz Józef, Tarnów, Trzy Róże.
Kurnicki Ludwik, Kraków, Chyce Dominik Gut.
Kurpińska Zofja, Włocławek, Czerw. Krzyż.
Kulpanek Edmund, Król. Huta, Warszawianka.
Kuśnir Stefan, Nowa Wieś, Morskie Oko.
Lachsówna Janina, Warszawa, Kosówka.
Landfisz Józef, Wilno, San. Wojskowe.
Lewandowska Stella, Poznań, Kosówka.
Lesiecka Józefa, Bielsko, Cieszynianka.
Lewko Szymon, Siersza, Czerw. Krzyż.
Lenrówna Helena, Stanisławów, Jasny Domek.
Lilpopówna Marja, Warszawa, Wiosna.
Lipschütz Stanisław, Kraków, Kujawianka.
Łozowski Lejzer, Łódź, Krzept., Kadłubek.
Łukomska Wanda, Warszawa, **Ludka.**
Markowiczowa Mina, Łódź, Bystre 1004.
Markowicz Manas, Łódź, Bystre 1004.
Małkowski Arkadjusz, Wilno, San. Wojskowe.
Makuszyński Kornel, Warszawa, H. Europejski.
Makowska Helena z r., Warszawa, Kosówka.
Marcinkiewiczówna Irena, Kraków, Wołodyjówka.
Mejer Stefanja, Warszawa, Zacisze.
Misiakowska Jadwiga, Warszawa, Pod Polanką.
Mirowski Józef, Wrszawa, **Maraton.**
Mohr Jan, Piotrowice, Tatry.
Mokrzycka Marja, Lwów, Znicz.
Modrakówna Janina, Łódź, Warszawianka.
Myślińska Irena, Warszawa, w górach.
Młynarska Anna, Warszawa, Nietwoja.
Nattel Hinda, Nowy Sącz, Krupówki 35.
Nowacki Franciszek, Jasienica, Sierotka.
Nebenz Samuel, Kraków, Oaza.
Niewolakówna Marja, Bochnia, Grunwald.
Nowaczkowa Stanisława, Starosielce, Grunwald.
Nowicka Helena, Łódź, H. Sport.
Ordynacki Józef, Kraków, **Złoty Róg.**
Onyszkiewicz Janusz z r., Poznań, Soplicowo.
Ortwinowa Róża, Lwów, Wiosna.
Odzierzyński Dr. Tadeusz, Rozwadów, Zakątek.
Ościsławska Stanisława, Lwów, Poraj.
Osmólski Marjan, Warszawa, H. Sport.
Oberländer Julja, Lwów, Warszawianka.
Osiowska Wanda, Warszawa, Warszawianka.
Orzelski Władysław, Włodzimierz, Strugowa.
Orzeł Witold, Warszawa, Staszeczkówka.
Owidzki Felicjan, Warszawa, Wawel.
Pawlikowska Michalina, Kraków, Maryśka.
Pawłowska Wanda, Poznań, Żywczańskie 478.
Pankówna Stanisława, Wejherowo, Lunieczka.

Zakład Kosmetyki Lekarskiej i elektrolecznictwa
Dr. Szymona Papiera
specjalisty chorób skórno-wenerycznych
Djatermja, lampa kwarcowa, elektryzacja, kaustyka.
LECZENIE ŻYLAKÓW
ul. Kościeliska 2 .·. Tel. 449

Palińska Helena, Warszawa, **Ludka.**
Pełczyńska Helena, Chojnice, Ustup Wnęk.
Petrasińska Stanisława, Łódź, Pod Gubałówką.
Petriczek Marja, Lublin, Kaszelewskiego 3.
Pinusówna Zofja, Łódź, Stochówka.
Piechowska Franciszka, Warszawa, Roztoka.
Pietraszek Stanisław, Warszawa, **Heńka.**
Piechowski Stanisław, Warszawa, Roztoka.
Piwowarczykówna Helena, Warszawa, Spokojna.
Pilarska Marja, Kraków, Skibówki Halica.
Prohaska Helena, Kraków, Kujawianka.
Płońskierowa Estera, Warszawa, Albatros.
Pogorzelski Witold, Warszawa, Carlton.
Polaczkówna Alina, Sambor, Jerzewo.
Przywarowa Marja, Kraków, Regiel.
Remlisz Bronisław, Warszawa, Warsz. Kasa Ch.
Rejdych Helena, Kraków, Bożydar.
Rzedowska Eliza, Łódź, Złotogłów.
Rozwadowski Stanisław, Warszawa, San. Wojsk.
Roszczynialska Łucja, Wejherowo, Wawel.
Roszczykówna Rozalja, Kraków, Regiel.
Rozenberg Laja, Chmielów, Czerw. Krzyż.
Rowińska Eugenja, Łódź, Litwinka.
Rubinsztejn Elja, Kraków, Witkiewicza 16.
Sachs Ewa, Warszawa, Lipowy Dwór .
Salamonowa Gina, Milówka, H. Europejski.
Ślęzak Witold, Kraków, Lunieczka .
Sikora Paweł, Sosnowiec, Królewianka.
Siuda Karol, Sosnowiec, Królewianka.
Świetawska Jadwiga, Warszawa, Zośka.
Sielicki Wacław, Toruń, San. Wojskowe.
Śliwińska Julja, Lwów, Bristol.
Sochowa Helena, Lwów, Witkiewicza 5.
Sobczykiewicz Leokadja, Kielce, Czerw. Krzyż.
Skoczylas Feliks, Kraków, Przemyślanka.
Szulc Rudolf, Ząbkowice, Kościeliska 33.
Szymaszkiewicz Roman, Warszawa.
Schubert Andrzej, Szczecin, Wersal.
Schabowa Marja, Toruń, San. Wojskowe.
Szczygieł Anna, Kraków, Wysoka.
Szkuta Franciszek, Zamość, San. Wojskowe.
Szulc Andrzej, Knurów, Zacisze.
Sztompkówna Jadw., Warszawa, Warszawianka.
Stefański Stefan, Piotrków, Morskie Oko.
Stoppa Erwin i Elżbieta, Knurów, Zacisze.
Stapplery Frieda, Bielsko, Świt.
Stasiakowa Marja, Drohobycz, Warszawianka.
Talerman Stanisława, Warszawa, Albatros.
Tazbir Maksymiljan, Warszawa, Nowotarska 21.
Twardowski Stanisław, Pińsk, Ustup Ustupski.
Terpiłowski Tomasz, Kutno, Sarjusz,
Temme-Konieczny Jerzy, Poznań, Bachledy A. Zwijacz.
Tobiczyk Włodzimierz, Kraków, Czerw. Krzyż.
Wajsberg Jakób, Kraków, Zawory.
Walewska Joanna, Kraków, **Wielkopolanka.**
Walter Natan, Kraków, Jerzewo.
Weber Władysław, Lwów, Bristol.
Węgrzynowska Zofja, Warszawa, **Maraton.**
Weikert Aleksander, Warszawa, Bronisława.
Webs Paweł, Wełnowiec, Ślązaczka.
Wernicki Kazimierz, Lwów, Poraj.
Weinberg Leon, Łódź, Janówka.
Wieczorkówna Agn., Katowice, u Anieli Brzegi.
Winkowski Kazimierz, Wieruszów, Czerw. Krzyż.
Wielgusowa Marja, Kraków, Oaza.
Wianecki Henryk, Sokal, Jerzewo.
Wojczyńska Leokadja, Poznań, Warszawianka.
Wójcicka Halina, Piotrków, Wiosna.
Wojciechowski Mieczysław, Łódź, Szkolna 10.
Wolfówna Marja, Lwów, Czerw. Krzyż.
Wurzel Sabina, Chrzanów, Łubień.
Wyszyński Antoni, Warszawa, Nosal.
Wyszyńska Marja, Okrzela, Czerw. Krzyż.
Zaklikowska Ala, Łódź, Stochówka.
Zagórski Mieczysław, Kozy, Morskie Oko.
Zającówna Marja, Kraków, St. św. Zyty.
Zabierowska Genowefa, Ostrów, Tanwja.
Zawadzki Bolesław, Warsz., Krzept. Laskowski.
Zapf Aladar, Nowa Wieś, Morskie Oko.
Ziołkowska Zofja, Poznań, Nasza.
Ziślińska Helena, Jarosław, Wacława.
Zgutka Zygmunt, Warszawa, Jagódka.
Żółtek Ludwik, Kraków, Pardałówka Łojas.
Żurawska Marja, Moskwa, Oaza.

Dnia 3 sierpnia 1930.

Alterówna Róża, Mława, Wanda.
Augenstern Helena, Lwów, Piłsudskiego 64.
Bartczakówna Marja, Warszawa, Bajka.
Bartkówna Władysława, Częstochowa, Bagatela.
Bielecki Zdzisław, Warszawa, Wierchy.
Bośniacki Tadeusz, Kraków, w górach.
Bozowska Marta, Katowice, Staszeczkówka.
Campa M., Warszawa, Olcza, Jędrzej Marusarz.
Czarnecka Amelja, Dąbr. Górnicza, Bank Polski.
Dąbrowa Alberta, Katowice, Cieszynianka.
Dziurzyński Tadeusz, Kraków, Bristol.
Dobrowolski Juljan, Warszawa, Żychoniówka.
Erlichówna Cyna, Łódź, Swoja.
Fischler Maurycy, Kraków, Skibówki 1859.
Fullmanówna Sabina, Gródek Jagiell., **Miła.**
Głąb Władysław, Zawada, Polanka.
Geschwindówna Olga, Sucha, Kalatówki, Schron.
Goldberg Maurycy, Trzebinia, Wacława.
Habdank Dunikowski Bol., Warszawa, **Złoty Róg.**
Hochdorfówna Helena, Kraków, Adela.
Horowitz Emil, Lwów, Helena.
Karpiński Władysław, Osiek, Księżówka.
Kornasiówna Helena, Kraków, Polanka.
Kornaś Stanisław, raków, H. p. Gewontem.
Kotschke Rudolf, Król. Huta, H. p. Gewontem.
Kurowski Stanisław, Siedlce, San. Dr. Łotockiego.
Kultur-Liga, Kolonja, Warszawa, Radjon.
Kruszyńska Sabina, Piastów, Spokojna.
Landauowa Marja, Kraków, Przystań.
Lewicki Adam, Kraków, Polanka.
Leinkram Wilhelm, Kraków, Witkiewicza 16.
Lewicka Helena, Małochniej, Lalka.
Lepellowa Ludwika, Kubinówka.
Ligaj Walenty, Szczebrzeszyn, Księżówka.
Litauer Marjan. Łódź, Maryśka.
Litauer Irena, Łódź, Maryśka.
Lichter Jakób, Kraków, **Paryżanka.**
Löschner Marja, Kraków, w górach.
Lutosławska H. z s., Warszawa, Staszeczkówka.
Luźny Frank, Ameryka, Bristol.
Lipschützowa Antonina, Kraków, Adela.
Majewska Salomea, Bydgoszcz, Sanato.
Mars Witold, Grohobycz, Biały Dwór.
Matys Izak, Łódź, Bocian.
Mittelstandt Czesława, Poznań, Sanato.
Mrozowski Juljusz, Brześć n./B., Bristol.
Murdza Władysław, Lwów, Junka.
Neustein Oskar, Stanisławów, Mascotte.
Nosowicz Edward, Warszawa, **Paryżanka.**
Obojska Helena, Warszawa, w górach.
Ołdakowski Kazimierz, Radom, Żychoniówka.
Patosz Fryderyk, Warszawa, Junka.
Panecki Piotr, Księżówka.
Piaskowski I., Łódź, Stochówka.
Połys Jan. Chrzanów, Irusienka.
Radwańska Janina, Kraków, w górach.
Radwańska Jadwiga, Łódź, Reduta.
Radwańska Halina, Łódź, Reduta.
Rawicz Alicja, Starachowice, Reduta.
Reichosa Zofja, Oświęcim, Nowotarska 35.
Rosenthun Lola, Chrzanów, Łubień.
Rochowicz Henryk, Poznań, Pod Lipami.
Rutkowski Tadeusz, Warszawa, Nietwoja.
Śpiewak Alojzja, Mor. Ostrawa, Żychoniówka.
Skowron Agnieszka, Oświęcim, Nowotarska 35.
Ślósarz Zdzisław, Dubiel, Baszta.
Sygietyński Tadeusz, Warszawa, Bajka.
Szalonek Marta, Mor. Ostrawa, Żychoniówka.
Starowska Stefanja, Gidla, Bagatela.
Starokszański Michela, Mysłowice, Cieszynianka.
Traczewska Marja, Kraków, Lalka.
Ulatowska Anna, Warszawa, Bajka.
Urbaniak Franciszek, Poznań, **Victoria.**
Ungerówna Jolanta, Cieszyn, Cieszynianka.
Umieszkowski Jerzy, Warszawa, Murowanica.
Walaszek Tadeusz, Katowice, Cieszynianka.
Weissbergowa Salomea, Kraków, Sobczakówka 4.
Widawski Ignacy, Zawiercie, **Victoria.**
Wróblewski Teodor, Warszawa, **Mirabella.**

Wróblewski Piotr, Przeworsk, **Mirabella.**
Wodzińska Janina, Łódź, Reduta.
Wolf Golda, Chrzanów, Ordon.
Wójtowicz Cecylja, Katowice, Staszeczkówka.
Zacharjewicz Janina, Łódź, Reduta.

Lista gości z dn. 4 i 5 sierpnia 1930.

Adler Dawid, Kraków, d. Fajkosza, o. Przystani.
Andersch Berta, Katowice, Murań.
Anczek Zygmunt, Warszawa, **Stamary.**
Alski Stanisław, Tarnów, Trzy Róże.
Anschman Henryk, Jarosław, Warszawianka.
Appelos Alfred, Warszawa, Bristol.
Abeles Izaak, Szczakowa, Dworek.
Barteczko Bronisław, Orzegów, Ślązaczka.
Backerman Zygmunt, Tomaszów, Władysławka.
Baranowski Władysław, Carlton.
Banaszkiewiczówna Helena, Ostrów, Zakł. św. Józ.
Banaszkiewiczówna Tekla, Zaniemyśl, Z. ś. Józefa.
Bachner Bolesław, Kraków, Morskie Oko.
Baar Dr. Ludwik, Kraków, ul. Zamoyskiego.
Bańkowski Piotr, Warszawa, **Stamary.**
Bandowa Regina, Oświęcim, Oaza.
Bartoszkówna Helena, Sosnowiec, Cieszynianka.
Banaszkiewicz Irena, Kraków, Cieszynianka.

Lekarz - dentystka
Marja Kijewska
dyplom Ecole de Chirurgie Dentaire w Paryżu, ulica Kościuszki, trzeci dom od Krupówek.

Blecharczyk Emilja, Próchnik, Krystyna.
Bigosztowa Stefanja, Warszawa, Wojciechowo.
Białasówna Gertruda, W. Hajduki, Ślązaczka.
Bieluchowski Stefan, Włocławek, Wanda.
Bibelówna Alfreda, Poronin.
Białas Ryszard, Świętochłowice, Tadzikówka.
Blund Juljusz, Lwów, Łubień.
Bieńkówna Katarzyna, Krotoszyn, II. p. Gewontem
Borowy Wacław, Warszawa, Muzeum Tatrz.
Bogdanowicz Kazimierz z ż., Lwów, **Radowid.**
Bochynek Werner, Król. Huta, Warszawianka.
Bobrowska Zofja, Warszawa, Bank Polski.
Bloch Zygmunt, Warszawa, Albion.
Bocheńska Amelja, Warszawa, **Sienkiewiczówka.**
Borowska Władysława, Warszawa, Janikówka.
Borowska Zofja, Warszawa, Janikówka.
Borszczewski Saweli, Wilno, Kryta.
Boznańska Janina, Gniezno, Ciągłówka.
Bobrowska Bluma, Łódź, Diana.
Bochner Perla, Pilzno, Dworek.
Bronikowski Franciszek, Jaworzno, H. p. Gewont.
Burzyńska Stanisława, Kraków, **Renaissance.**
Brugnil Sebastjan, Warszawa, Jaśka.
Ciszewska Skoczylas K., Michałkowice, H. Europ.
Cohn Charlotte, Bydgoszcz, Anastazja.
Cukierman Jakiel, Warszawa, Granit.
Chranicki Jan, Kraków, Dom Wycieczkowy.
Czarnik Juljan, Warszawa, Przemyślanka.
Czylingarin Michał, Łódź, Morskie Oko.
Człapiński Piotr, Kraków, Morskie Oko.
Czernicki Jan, Zamość, Bristol.
Czarny Jerzy, Borysław, **Stamary.**
Czerkawska Wanda, Kraków, Jasny Domek.
Drabik Karolina, Bochnia, Szpital Klim.
Dąbrowska Marja, Zawiercie, Morskie Oko.
Daszyński Stanisław, Warszawa, H. Europejski.
Dałkowiecki Tytus, Katowice, Gajówka.
Drewniewski Bolesław, Lwów, Lwowianka.
Dziurzyńska Teofila, Łaziska Górne, Zawrat.
Dziedzicowa Aniela, Warszawa, Helena.
Dzwonkowski Ludwik, Warszawa, Żychoniówka.
Dworzańczyk Antonina, Katowice, Morskie Oko.
Dobrowolska Janina, Nowy Sącz, Czerw. Krzyż.
Doroszewiczówna Marja, Czajnice, **Mirabella.**
Dusza Marjan, Łódź, Krzesanica.
Dutkówna Antonina, Bielsko, Warszawianka.
Druszkowska Marja, Kraków, St. św. Zyty.
Dżubiński Władysław, Częstochowa, Lwowianka.
Dudkówna Franciszka, Katowice, Cieszynianka.
Eisner Laura, Borysław, Warszawianka.
Erlich Jakób, Warszawa, Gosp. Włóczęgów.
Eische Anna, Lwów, Gerlach.
Eckert Lucjan, Bydgoszcz, San. Wojskowe.
Erlich Chiel, Radom, Trzy Róże.
Fass Ignacy, Kraków, **Stamary.**
Falkowska Zofja, Nieśwież, **Bór.**
Falkowska Walerja, Chełmża, **Bór.**
Farber Fiszel, Warszawa, Granit.
Faterson Henryk, Łódź, **Mirabella.**
Feuer Salomon, Kielce, Halka.
Ferfecki Józef, Katowice, Ślązaczka.
Fiołka Józef, Rybnik, Jaworzynka.
Flinikowska Marja, Mława, Morskie Oko.
Flicki Feliks, Warszawa, Morskie Oko.
Frydrych Stanisława, Łódź, Atlas.
Garkowska Karolina, Lwów, Warszawianka.
Grabowski Dr. Witold, Lwów, Eldorado.
Galczani Anna, Milanówek, Morskie Oko.
Gawski Wacław, Warszawa, Szkolna, Rybka.
Grabczyńska Stefanja, Gromnik, Sercanki.
Galearri Anna, Medjolan, Maraton.
Glanz Leon, Tarnów, Oaza.
Gerwel Tadeusz, Poznań, Zagłoba.
Gerstner Mania, Oświęcim, Dworek.
Gniewacki Waldemar, Warszawa, Pol. Dom Zdr.
Goldman Filipina, Łódź, Sienkiewicza 1081.
Gościnna Helena, Kraków, Anastazja.
Gottliebówna Halina, Kraków, Piast.
Grochowska Aniela, Łódź, Atlas.
Gdowska Stanisława, Warszawa, Bronisława.
Gołębska Stanisława, Łódź, Bohdanówka.
Goldman Stanisław, Kraków, Morskie Oko.
Grodziński Natan, Warszawa, Bristol.
Goldschmidtówna R., Kraków, Fajkosz, o. Przyst.
Goet Hedwig, Król. Huta, Murań.
Gołębiowska Apolonja, Warszawa, Mohylanka.
Gross Stefan, Krynica, **Stamary.**
Goliński Lucjan, Łódź, Bezimienna.
Górska Władysława, Poznań, Lalka.
Górski Jan, Kraków, H. Sport.
Groyecki Oskar, Katowice, Cieszynianka.
Guzek Sabina, Chrzanów, Wanda.
Guzówna Franciszka, Katowice, Cieszynianka.
Grzybowska Romana, Warszawa, Warszawianka.
Grynband Abram, Warszawa, Piast.
Halas John, Ameryka, H. Sport.
Hassówna Małgorzata, Katowice, Cieszynianka.
Hejmanowa Irena z r., Warszawa, Wojciechowo.
Hełczyńska Jadwiga, Warszawa, **Biały Dom.**
Heinz Helena, Stanisławów, II. p. Gewontem.
Honigwachs Dawid, Przemyśl, Świt.
Hoszowska Wanda, Borysław, Warszawianka.
Holikówna Walerja, Radlice, Czerw. Krzyż.
Hojnacki Juljan, Mysłowice, H. p. Gewontem.
Immerglück Zofja, Prądn. Czerw., Uciecha.
Jankiewiczowa Stefanja, Piotrków, Fortunka.
Jaroszówna Zofja, Kraków, Warszawianka.
Janiszewska Zofja, Poznań, Warszawianka.
Jawornicki Stanisław, Kraków, H. Europejski.
Jastrzębska Walentyna, Warszawa, Biała Róża.
Januszkowski Antoni, Krynica, Bristol.
Jarmulanka Stanisława, Zagłusza, Cz. Krzyż.
Jaworówna Stefanja, Kraków, Strugowa.
Jaworskie Karola i Alina, Warszawa, Ostoja.
Jakliński Leszek, Lwów, H. p. Gewontem.
Jagodziński Jan, Włoszczowa, H. p. Gewontem.
Jenike Karol, Warszawa, Wojciechowo.
Krawczyk Jerzy, Świętochłowice, Warszawianka.
Kaczmarkówna Juljanna, Poznań, Warszawianka.
Karuzo Margerita, Warszawa. Albion.
Karlówna Sulamita, Lwów, Krzeptówki 694.
Karlówna Tamara, Lwów, Krzeptówki 694.
Kaczmarczyk Henryk, Kraków, Morskie Oko.
Kaczyński Witold, Szarlej, Dr. do Rojów 1075.
Kwaśna Eugenja, Bobrówka, Czerw. Krzyż.
Kratochwil Józef, Zawiercie, Poranek.
Kwaśna Chana, Warszawa, Uciecha.
Kaszarzycki Tadeusz, Kraków, Warszawianka.
Kawecki Marjan, Połonki, Bristol.
Kramers Moritz, Łotwa, Bristol.
Krajewski Remigjusz, Warszawa, **Mirabella.**
Krajewska Janina, Warszawa, **Mirabella.**
Kahanowicz Rachela, Warszawa, Anastazja.
Krasówna Marja, Poznań, Pod Niedźwiadkiem.
Kreczmarówna Marja, Warszawa, Zośka.
Kępińska Wanda, Piotrków, Czerw. Krzyż.
Klenkowski Tadeusz, Poznań, Lwowianka.

Po Zakopanem do Meranu!
Dra Bindera
Sanatorjum djetetyczne „Stefania" dla chorób serca, naczyń, żołądka, kiszek, nerek, cukrzycy, reumatyzmu, katarów dróg oddechowych natury niegruźliczej i rekonwalescentów
otwiera się na sezon winogronowy w dniu 23 sierpnia.
Korespondencja w języku polskim. Prospekty przez administrację tygodnika lub wprost.

Kendzik M., Warszawa, Jaśka.
Kernerówna Paulina, Warszawa, Anastazja.
Kijowski Franciszek, Prokocim, Mołodów.
Klimek Piotr, Bochnia, Wanda.
Kniaziołucka Zofja, Kraków, Bristol.
Kitlińska Zofja, Kielce, Czerw. Krzyż.
Kielasiński Wacław, Warszawa, Curuśka.
Krieger Adela, Warszawa, Trzy Róże.
Kwieciński Karol, Gdańsk, Sobczakówka 6.
Kozłowska Władysława, Jaćwiny, San. Nauczyc.
Kołodziejska Janina, Kielce, Modrzejów.
Kozłowski Adam, Lwów, Bohdanówka.
Konycki Stefan, Warszawa, Morskie Oko.
Kotnicz-Zgórski Alfred, Lwów, Bank Polski.
Koś Karol, W. Hajduki, Hala Gąsienicowa.
Kowalczyk Wiktor, Płock, Staszeczkówka.
Królak Jadwiga, Katowice, Curuśka.
Kocyan Stanisław, Tarnów, Szkolna 10.
Koszewski Marjan, Poznań, **Stamary.**
Kołodziej Władysław, Borysław, **Stamary.**
Korzeniowska Olga, Lwów, Zamieć.
Kosińska Zofja, Starogród, Zamieć.
Knobelsdorfówna Janina, Poznań, Helena.
Koszaw Wacław, Częstochowa, Orawa.
Koziołowska Leonora, Katowice, Harendizanka.
Kuchciński Jurek, Suwałki, Fortunka.
Krüger Anna, Poznań, Warszawianka.
Kucharski Emanuel, Mysłowice, Ogrodowa 4.
Kubicki Wacław, Warszawa, Bronisława.
Krupińska Stanisława, Sosnowiec, Strzecha.
Kuszewski Józef, Mościec, Curuśka.
Kubrakiewiczówna Wanda, Lwów, Bratnia Pomoc
Kulczyk Antonina, Kraków, Krzeptówka 512.
Kuntze Leonard, Katowice, Junka.
Krzyżanowski Marjan, Kraków, Morskie Oko.
Kryłowski Mikołaj, Łódź, Diana.
Krynicki Orest, Tarn. Góry, **Paryżanka.**
Lachnik Paweł, Bydgoszcz, **Konradówka.**
Lewin Fruma z siostrą, Łódź, Kasprusie 26.
Lempianka Marja, Woszczyca, Urszulanki.
Lessner Eljasz, Kraków, Przemyślanka.
Lepszy Paweł, Katowice, Ślązaczka.
Lechowska Irena, Warszawa, Do Olczy, Chowaniec
Lewenstein Bajka, Włocławek, Maryśka.
Leppert Zygmunt, Poznań, **Radowid.**
Lewandowski Czesław, Warszawa, Silva.
Lewandowski Kazimierz, Trzciana, H. p. Gewont.
Lichocki Marceli, Warszawa, Warszawianka.
Lichtenstein Ewa, Borysław, Warszawianka.
Linke Edward, Korytków, Morskie Oko.
Lindner Ryszard, Warszawa, H. Europejski.
Listopad Władysław, Warszawa, Walówka.
Lirecka Zofja, Warszawa, Staszeczkówka.
Lubicz Witold z ż., Kielce, **Stamary.**
Lubliński Grojem, Pabjanice, Atlas.
Lubojemska Stefanja, Gdańsk, Sobczakówka 6.
Łabęcki Władysław, Warszawa, Nasza.
Łowieniecka Helena, Lwów, Warszawianka.
Łysiak Antoni, Warszawa, Curuśka.
Mackiewiczówna Anna, Wilno, Gosp. Włóczęgów.
Majówna Marja, Radom, Pod Gubałówką.
Malowańczyk Hinda, Włocławek, Maryśka.
Majewska Michalina, Kraków, **Maraton.**
Mackiewicz Justyn, Warszawa, Poranek.
Maciejowski Zygmunt, Płock, Staszeczkówka.
Marcinkowska Halina, Poznań, **Januszek.**
Malczyk Dr. Bolesław, Katowice, Margot.
Mackówna Halina, Warszawa, Lwowianka.
Makowski Juljan, Warszawa, Bristol.
Mahray Robert, Anglja, Bristol.
Mayówna Zofja, Warszawa, Do Olczy, Chowaniec.
Mehler Mojżesz, Lwów, Diana.
Miller Aron, Łódź, Olimp.
Michalak Wiktor, Warszawa, H. Europejski.
Michalska Zdzisława, Pruszków, Dom Urz. Sam.
Michalska Adela, Łódź, Atlas.
Mielęcka Anna, Warszawa, **Maraton.**
Miltan Eljasz, Jasło, Królewianka.
Mitaszewa Józef, Warszawa, Królewianka.
Mikstein Stanisław, Kraków, Tomkówka.
Miodoński Józef, Wadowice, II. p. Gewontem.
Miodoński Jan, Kraków, H. p. Gewontem.
Minc Marceli, Warszawa, H. p. Gewontem.
Moniuszkowa Czesława, Warszawa, Mołodów.
Monszaja Moryc, Łódź, Cis.
Mroczkowska Stefanja, Krotoszyn, Biała Róża.
Molendowa Wanda, Lwów, Cieślówka.
Mróz Stanisław, Poznań, Poranek.
Mołkowski Wiktor, Wilno, H. Sport.
Musialikowa Elfreda, Brzeźnica, Ślązaczka.
Młynarski Emil, Filadelfja, Nietwoja.
Nassalska Aniela, Kraków, Odrobinka.
Nałęcka Marja, Tarn. Góry, H. p. Gewontem.
Neugröschlowa Marja, Warszawa, Albion.
Nechayówna Marja, Kraków, **Szałas.**
Nemezio Jan, Warszawa, Jaśka.
Niedzielska Bronisława, Łódź, Atlas.
Niewiadomska Helena, Bochnia, Bożydar.
Nowakowski Witold z r., Toruń, Pol. Dom Zdr.
Ostrzyńska Ada, Bydgoszcz, w górach.
Ociepka Alfons, Mała Dąbrówka, Warszawianka.
Ohrenstein Marek, Kraków, Pod Gubałówką.
Ossowska Aniela, Tczew, Czerw. Krzyż.
Obuchowicz Witold, Nieśwież, **Bór.**
Ostrowska Anna, Warszawa, **Stamary.**
Osińska Stefanja, Warszawa, **Sienkiewiczówka.**
Olesiński Ignacy, Warszawa, Bristol.
Oberfeld Bolesław, Warszawa, Orawa.
Ortaławska Władysława, Sosnowiec, Ślązaczka.
Pawłowicz Jan, Warszawa, Pol. Dom Zdr.
Ptasińska Zofja, Warszawa, Piotrkowianka.
Patlikowski Włodzimierz, Lwów, **Szałas.**
Pająk Kazimierz, Kraków, **Renaissance.**
Paluchowa Helena, Tarnów, **Maraton.**
Pawlak Alfred, Łódź, Krzeptówka.
Pabijan Antoni, Rzeszów, H. p. Gewontem.
Preger Wilhelm, Kraków, Morskie Oko.
Perko Stanisław, Modlin, Dworzec Tatrz.
Pniatycka A., Suwałki, Fortunka.
Pietrasówna Genowefa, Sosnowiec, Warszawianka
Pietrasiak Jan, Łódź, Atlas.
Piotrowski Hieronim, Warszawa, Poraj.
Porębski Józef, Warszawa, Bohdanówka.
Pokorny Gwidon, Warszawa, Roztoka.
Powałowski Zygfryd, Gdynia, **Radowid.**
Podworski Stefan, Warszawa, **Stamary.**
Polak Adolf, Lwów, Sienkiewicza 1081.
Porwit Edmund, Kraków, H. p. Gewontem.
Poniecka Walentyna, Katowice, Ślązaczka.
Puszet Ludwik, Warszawa, Jurand.
Przytocka Julja, Stryj, Warszawianka.
Rataj Anna, Cz. Dunajec, **Stamary.**
Rappaport Jadwiga, Łódź, Bristol.
Rawicka Leokadja, Warszawa, **Stamary.**
Rajchman Jan, Szwajcarja, Wersal.
Rabówna Wanda, Drohobycz, Warszawianka.
Ramotowski Teofil, Warszawa, Oaza.
Reisówna Rachela, Horodenka, Jasna.
Rechsberg Artur, Żywiec, Morskie Oko.
Rewkiewicz Henryk, Warszawa, **Maraton.**
Rechniowski Stefan, Piotrków, **Wersal.**
Reich Adam, Katowice, H. p. Gewontem
Ricz Edmund, Kałusz, **Radowid.**
Rothang Alma, Lwów, Warszawianka.
Rosenberg Dr. Zygmunt, Warszawa, Carlton.
Rosenbergowa Leonja, Warszawa, Carlton.
Rose Leopold, Łódź, Morskie Oko.
Rosner Andrzej, Kraków, **Maraton.**
Rostworowski Michał, Kraków, **Maraton.**
Rogozińska Janna, Kraków, Warszawianka.
Roczyński Maksymiljan, Kraków, Olcza, Walkosz.
Rupik Wilhelm, Król. Huta, Warszawianka.
Ruszczewska Helena, Warszawa, H. Europejski.
Rybiński Janusz, Warszawa, Czerw. Krzyż.
Rygierówna Zofja, Toruń, Murowanica.
Sassin Gerhard, Katowice, Warszawianka.
Skarżyńska Marja, Kraków, **Wielkopolanka.**
Salomon Leopold, Drezno, Stamary.
Sanak Tadeusz, Mysłowice, H. p. Gewontem.
Skrzeszewski Edmund, Warszawa, **Wersal.**
Średziński Antoni, Tczew, Alfa.
Spetlak Jan, Lipsk, Księżówka.
Seyda Marjan, Poznań, Pod Niedźwiadkiem.
Świętnicki Roman, Stryj, Warszawianka.
Sitek Helena, Łódź, Atlas.
Sirniec Michał, Poznań, Bank Polski.
Sieczkowska Stefanja, Kraków, Roztoka.
Ślimański Adam, Łódź, Ustup, Gut.
Sieklucka Wanda, Łódź, Pod Gubałówką.
Skrodzki Mieczysław, Piotrków, Za Bramką.
Skoczylas-Ciszewska K., Michałkowice, H. Europ.
Sokocka Anna, Luniniec, Dom Urz. Samorz.
Skonieczna Irena, Warszawa, Biała Róża.
Skórnicki Leon, Poznań, Zakł. św. Józefa.

Sokołowska Janina, Katowice, Rzymianka.
Sonenberg Mauryca, Warszawa, Poraj.
Smolarkówna Józefa, Oświęcim, Curuśka.
Słomczyński Jan, Kraków, **Renaissance.**
Soroczyński Rudolf, Katowice, Cieszynianka.
Skowyrówna Stefanja, Kraków, Szkolna.
Słuszkiewicz Zdzisław, Warszawa, Bristol.
Schmausowa Salomea z c., Kraków, Oleńka.
Szynalikowa Zofja, Kraków, Wojciechowo.
Szczepański Stanisław, Grodziec, Warszawianka.
Szabelski Bolesław, Katowice, Jasna.
Szkaradek Józef, Sienna, San. Nauczyc.
Szkolnicka M., Lwów, Hala Gąsienicowa.
Szadkiewicz Kazimiera, Warszawa, Halusia.
Schnura Hildegard, Król. Huta, Murań.
Schnur Szymon, Kraków, H. Europejski.
Szymborski Zdzisław, Warszawa, Staszeczkówka.
Schayer Michał, Warszawa, **Konradówka.**
Szepowa Anna, Sanat. Wojskowe.
Schwadron Adela, Kraków, Królewianka.
Schön Norbert, Lwów, Asłanówka.
Schultz Leon, Kraków, Dworek.
Stróżyńska Stanisława z s., Poznań, Ostoja.
Steigewald Szaja, Katowice, Oaza.
Strzemboszowa Irena, Lublin, Bank Polski.
Sterling Helena, Warszawa, Czernichowianka.
Stanyk Emma, Lwów, Gerlach.
Strączek Ernest, Cieszyn, **Victoria.**
Sławiński Ludwik, Katowice, **Stamary.**
Trakowa Aleksandra, Łódź, Atlas.
Taflińska Janina, Warszawa, Za Strug., Świerz.
Trauczyńska Marja, Poznań, Ciągłówka 277.
Trauczyńska Helena, Poznań, Ciągłówka 277.
Trętowski Stefan, Miechów, Nella.
Tepichtowa Janina, Sosnowiec, **Radowid.**
Trzpis Henryk, Bochnia, Bożydar.
Trosnoszek Henryk, Nowa Wieś, H. p. Gewontem.
Tuchosla Halina, Sosnowiec, **Szałas.**
Tychowska Joanna, Lwów, Warszawianka.
Tymowski Stefan, Łódź, H. p. Gewontem.
Tyske Erneljusz, Warszawa, Harendzianka.
Udrycka Leopolda, Kraków, Do Rojów 9.
Vogel Debora, Lwów, Piast.
Vogel Joachim, Kielce, Halka.
Vogel Ferdynand, Lwów, Łubień.
Wajnbergier Józef, Warszawa, Krakus.
Warecki Jan, Warszawa, Bank Polski.
Wagnerowa Halina, Warszawa, Bank Polski.
Wagiński Jan, Warszawa, Wawel.
Waklowa Lida, Kraków, Poraj.
Walter Salomon, Katowice, Curuśka.
Wańczyk Michał, Hrubieszów, **Radowid.**
Weitzner Samuel, Lwów, Skibówki 22.
Weissberg Anna, Kraków, Chałubińskiego 861.
Weissbaum Harry, Warszawa, Adela.
Weissbaum Rozalja, Warszawa, Adela.
Wieleżyńska Julja, Warszawa, Wojciechowo.
Wildeman Linda, Kielce, Halka.
Wiśniewski Adam, Radlin, **Stamary.**
Witwicki Alfred, Warszawa, Bristol.
Wottke Ernest, W. Hajduki, Stara Polana 36.
Wojtciak Edward, Warszawa, **Mirabella.**
Würzburg Editha, Poznań, Warszawianka.
Zdanowski Bolesław, Warszawa, Żychoniówka.
Zapasiewicz Zbigniew, Warszawa, Zośka.
Zającówna Gizela, W. Hajduki, Czerw. Krzyż.
Zaremba Henryk, Warszawa, Witkiewicza 20.
Zawadzka Felicja, Lublin, Do Olczy 1.
Zacharow Mikołaj, Bydgoszcz, Strążyska 1807.
Ząbkowski Ignacy, Herby, Sędzimirówka.
Zdziesiłocki Adam, Warszawa, Bristol.
Zembatowa J. z c., Mysłowice, Kamieniec, Kling.
Ziaja Ryszard, Król. Huta, Warszawianka.
Zimelsówna Irena, Lwów, Piast.
Ziemięcki Jerzy, Katowice, **Śnieżka.**
Ziemiańska Helena, Kraków, Bristol.
Znojek Antoni, Warszawa, Warszawianka.
Żmigrod Dawid, Żyrardów, Bristol.

Lista gości z dnia 6 sierpnia 1930.

Anszer Felicja, Warszawa, Zawory.
Arendowski Józef, Szydłów, Przemyślanka.
Bar Adam, Kraków, Restaur. Strążyska.
Baksat, T. Łódź, Cis.
Bensz Gertruda, Łódź, Ustup Adam Gut.
Berkowicz Rysia, Lwów, Anastazja.
Biernacka Ludwika, Częstochowa, Witkiewicza 28.
Briesenmeister Stefan, Warszawa, Lunieczka.
Biernacka Otylja, Częstochowa, Polanka.
Bojarska Władysława, Warszawa, Hala.
Bolek Franciszek ,Bielsko, Wierchy.
Borysławski Cezarjusz, Łódź, Wiosna.
Borysiakówna Lucyna, Warsz., Dom Zdr. S. U. P.
Borzęcka Irena, Warszawa, Orcio.
Brodow Józef, Sosnowiec, Polic. D. Zdr.
Bruknarówna Dora, Będzin, Do Rojów 7.
Burdówna Marja, Katowice, Przemyślanka.
Bykowska Elżbieta, Gniezno, Włodka.
Bytomska Honorata, Kraków, Polanka.
Chlebus Wanda, Stary Sącz, Biała Róża.
Chwatowa Marja, Katowice, Bystre Tyliszczak.
Chorążanka Stanisława, Poznań, **Wersal.**
Chuwen Chaim, Zbaraż, Bystre 1004.
Czartkowska Zofja, Warszawa, Wiosna.
Czeremiński Wiesław, Warszawa, Orla.
Czerepińska Michalina, Warsz., Sprkówka Chyc.
Dębski Józef, Lwów, Morskie Oko.
Deniszczuk Bronisław, Sambor, Dom Zdr. S. U. P.
Dziakiewiczowa Marja, Lwów, Bystre.
Dobryńska Marja, Warszawa, Bochdanówka.
Dobrowolska Helena, Warszawa, Sas.
Dux Józef, Katowice, Carlton.
Durys Janina, Warszawa, Nowotarska Zwijacz.
Dubowski Juljan, Lubliniec, **Wersal.**
Dygas Stanisław, Warszawa, Morskie Oko.
Elwig Ernestyna, Kraków, Wanda .
Frankenberg Leon, Częstochowa, Anastazja.
Friedberg Mieczysław, Lwów, **Maleńka.**
Fischer Irena, Łódź, Rusałka.
Gawłowska Julja, Warszawa, **Maraton.**
Gałkiewiczówna Regina, Warszawa, Kasprusie 41.
Gadomski Jan, Mińsk Maz., Czerw. Krzyż.
Głębowicz Wil., Chrzanów, Wanda.
Griese Urszula, Gdańsk, Bristol.
Glicksman Naftali, Kraków, Wanda.
Ginsberg Estera, Warszawa, Piast.
Gliwiczowa Elżbieta, Zegrze, Krystyna.
Godlewski Gusta, Lubliniec, Morskie Oko.
Gottwaldówna Marja, Chmielów, **Maleńka.**
Godnik Wolf, Łódź, Still.
Górski Józef, Poznań, Zacisze.
Goldwasser Aleksander, Warszawa, Adela.
Goldman Chaskiel, Warszawa, Pardał. Ustupski.
Grynfeld Musia, Łódź, Cis.
Hempel Selma, Łódź, Rusałka.
Hartman Józef, Sosnowiec, Jurand.
Heinówna Irena, Łódź, Mery.
Jagodzińska Halina, Opatów Kiel., Carlton.
Jałoza Stefan, Warszawa, Bronisława.
Jagiełkówna Honorata, Bydgoszcz, Sas.
Kalusiówna Elfrieda, Siersza, Bochdanówka.
Karczakowa Janina, Kielce, Jutrzenka.
Karwowska-Rawicz Marja, Warszawa, Carlton.
Kazimirówna Zofja, Lublin, Czerw. Krzyż.
Kalinowska Helena, Katowice, Przemyślanka.
Karpińska Marja, Ameryka, Sercanki.
Kański Maciej, Kraków, Zagłoba.
Karwońska Helena, Lwów, Atlas.
Keller Adam, Warszawa, **Ziemiański.**
Kleiner Bronisław, Krosno, **Maraton.**
Klewinówna Irena, Warszawa, **Radowid.**
Kiślańska Felicja, Warszawa, Morskie Oko.
Klinowsky Darius, Orawsky Podzamcze, Wersal.
Kohutek Karol, Kraków, Morskie Oko.
Korzenny Włodzimierz, Złoczów, Biała Róża.
Kozłowska Jadwiga, Warszawa, Króle 1296.
Kostro Karol, Warszawa, Arwa.
Koczańska Michalina, Rohatyn, Władysławka.
Kostrzewski Czesław, Piznań, Zakł. św. Józefa.
Kozłowski Edward, Poznań, Zakłady św. Józefa.
Kopecka Wanda, Częstochowa, Witkiewicza 28.
Kołodziejski Jan, Warszawa, **Wersal.**
Kozubska Monika, Poznań, Bohdanówka.
Kolski Wincenty, Poznań, Wolodyjówka.
Korb Edward, Warszawa, Spyrkówka Chyc.
Kotman Izrael, Łódź, Halka.
Kotas Jan, Cieszyn, Arka.
Kolak Jan, Czeladź, **Wersal.**
Kozerski Janusz, Piotrków, Lotos.
Kuna Wanda, Siemianowice, Smereków.
Kłuskowa Anna, Wieliczka, Pod Gubałówką.
Krynicki Orest, Tarn. Góry, Wenecja.
Langmanówna Henryka, Lublin, Czerw. Krzyż.
Landsman Leon, Kraków, Wanda.
Laskowski Józef z ż., Kielce, Dworzec Tatrz.
Leisten Irena, Warszawa, Adela.
Liebesfeld K. Berlin, Renaissance.
Lorentz Zygmunt, Łódź, Włodka.
Lutzi Elżbieta, Chiny, Orcio.
Łopacińska Jadwiga, Warszawa, Still.
Łype Jerzy, Warszawa, Morskie Oko.
Łaba Władysław, Gdynia, **Maraton.**
Łapińska Teresa, Warszawa, Kasprusie 41.
Łopuszyńska Marja, Stanisławów, Ostoja.
Marschall Antoni, Piastów, Ustup Mrowca.
Matsiewicz Kazimierz, Częstochowa, Orlątko.
Markowski Władysław, Warszawa, Kubinówka.
Masinkiewicz Janina, Lublin, Zacisze.
Maćkowiak Edmund, Czarnków, Zacisze.
Malinowski Stanisław, Łódź, Carlton.
Markiewiczowa Dora, Kraków, Halka.
Matnach Albion, Czaplice, Czerw. Krzyż.
Mańka Paweł, Brzeziny Śl., Sarjusz.
Makay Walerja, Bydgoszcz, Sas.
Meissner Ignacy, Bydgoszcz, w górach.
Miś Jerzy, Pielnica, **Wersal.**
Minelle Józef, Paryż, Bristol.
Motylewski Franciszek, Toruń, w górach.
Musiałkowska Stefanja, Wiedeń, Dom Wycieczk.
Nartuszewicz Władysław, Częstochowa, Włodka.
Nalborczyk Tadeusz, Kraków, Jordanówka.
Newalewski Marjan, Warszawa, Strążyska Daniel.
Nerwo Rudolf, Meksyk, Bristol.
Nirenstejnówna Amelja, Warszawa, Gosp. Włócz.
Niemiec Adolf, Kraków, Oaza.
Niklewicz Izabella, Poznań, Wójciakówka.
Nowak Katarzyna, Kraków, Kasprusie 1136.
Oskierka Rozalja, Otwock, Soplicowo.
Oszek Teofil, rKól. Huta, Za Strugiem Karpiel.
Olszewska Helena, Biała, Władysławka.
Oncak Józef, Czechosłowacja, Wersal.
Ortoniczowa Emilja, Jarosław, Krokus.
Ogonowski Tomasz, Przemyśl, Spokojna.
Ochman Jan, Warszawa, Restur. w Strążyskiej.
Ottlówna Agnieszka, W. Hajduki, Orcio.
Palecka Irena, Warszawa, Ostoja.
Ptaszyńska Izabella, Warszawa, Czerw. Krzyż.
Pfefferówna Janina, Warszawa, **Ziemiański.**
Petyrkowska Jadwiga, Bydgoszcz, Sas.
Pilkiewicz Władysław, Kraków, Morskie Oko.
de Pinkas Wanda, Kraków, Zamoyskiego 10.
de Pinkas Henryka, Kraków, Zamoyskiego 10.
de Pinkas Aleksandra, Kraków, Zamoyskiego 10.
Pisarski Alfred, Katowice, Albatros.
Pohorilles Jakób, zrPmeyśl, Morskie Oko.
Posnerówna Eliza, Warszawa, Halka.
Potok Leopold, Warszawa, Piast.
Przydryga Marjan, Poznań, Sarjusz.
Przybyła Gerhard, Król. Huta, Albatros.
Ratajska Danuta, Toruń, Lotos.
Rakowska Felicja, Wilno, Krzemień.
Rajew Iwan, Bułgarja, Bristol.
Rapczyński Marjan, Będzin, Lunieczka.
Rajchel Jan, Radom, **Wersal.**
Rening Kazimierz, Poznań, Sarjusz.
Rzeniecka Magdalena, Kraków, St. św Zyty.
Reichert Olga, Łódź, Lunieczka.
Rosental Antoni, Warszawa, Oleńka.
Rogowska Zofja, Warszawa, Wiosna.
Rochrowa Wanda, Katowice, Roztoka.
Rogalski Stanisław, Warszawa, Roztoka.
Romer Witold, Lwów, Atlas.
Romerowa Irena, Lwów, Atlas.
Rudnicki Stanisław, Warszawa, Dom Chałub.
Rudnicki Bolesław, Nowy Sącz, Dom Polic.
Ryzenberg Dora, Łódź, Skibówki 10.
Rytel Marja, Siedlce, Silva.
Starek Bazyli, Warszawa, Ustup Gut Kowal.
Salomonówna Sabina, Warszawa, Piast.
Strawińska Janina, Szydłowce, Zakł. Kórnicki.
Ślęzakówna Józefa, Róża, Złotogłów.
Stefańczykówna Julja, Kraków, St. św. Zyty.
Senisson Wacław, Kraków, Przemyślanka.
Steckel Liza, Biała, Wybrana.
Sjögren Gustav, Szwecja, Bristol.
Świetlikówna Joanna, Bydgoszcz, Wybrana.
Świetlikówna Stanisława, Bydgoszcz, Wybrana.
Skórska Aleksandra, Żywiec, Hala.
Słoniowski Marjan, Łódź, **Wersal.**
Ślósarkówna Anna, Mielec, Jordanówka.
Słuszkiewicz Zdzisław z c., Warszawa, **Radowid.**
Surmacka Irena, Warszawa, Mirów.
Skrzypkowska Apolonja, Radom, Władysławka.

C. d. n.

Prace organizacyjno-buchalteryjne

zakładanie ksiąg handlowych, sanacje przedsiębiorstw, układanie bilansów strat i zysków oraz wszelkie czynności w zakres księgowości wchodzące — przeprowadza dyplomowany znawca księgowy. — Zgłoszenia pod „TRZY DYPLOMY“ do Administracji tyg. „Zakopane“.

Filja Składnicy Towarowej
Właścicieli pensjonatów
otwarta została z dniem 1 b. m.
przy ul. Kościeliskiej
narożnik Kasprusia
Tel. 428.

Węgiel kamienny

pierwszorzędnej jakości dostarcza detalicznie (każdą ilość) i wagonowo
SKŁADNICA TOWAROWA
Właścicieli Hoteli, Restauracyj i Pensjonatów.

Lustra ze szkła krajowego i zagranicznego. — **Szyby** szlifowane **do aut.** — Oszklenia domów. — **Szkło** stołowe i **porcelana**
Juljan Fischler
Zakopane, ul. Nowotarska 4, tel. 389.

SKŁADNICA TOWAROWA
WŁAŚCICIELI PENSJONATÓW
TEL. 308 **W ZAKOPANEM** TEL. 308
poleca **wyborowe kiełbasy żywieckie**
oraz zawiadamia, że celem zapewnienia sobie ryb na piątek, należy zgłaszać zamówienie do każdej środy włącznie.

„FOTO-SPORT“

Nowoczesny zakład fotograficzny, z pełnym komfortem, urządzony według najnowszych wymagań techniki. Specjalność — wykonywanie robót amatorskich. — Krupówki 2, obok kościoła, telefon 605.

Kawiarnia, Cukiernia i Restauracja
„ZACISZE“ J. Rzankowskiego, ul. Krupówki 3
obok kościoła parafjalnego
poleca pierwszorzędny własny wyrób cukierniczy, oraz podawanie śniadań, obiadów, podwieczorków i kolacyj. Ceny jak najniższe. Koncerty radjowe.

Najstarsza, 24 lat istniejąca **Restauracja JANA WNUKA, ul. Kościeliska 20,** podaje po cenach najniższych wszelkie potrawy. Reprezentacja browaru HABERBUSCH i SCHIELE, odznaczona złotym medalem na P. W. K. w Poznaniu.

Zakład fryzjerski damsko-męski **„ALBA“,** ul. Krupówki 26. Farbowanie brwi i rzęs na stałe, środkami roślinnemi — farbowanie włosów we wszystkich odcieniach oraz rozjaśnianie tychże przez specjalistów.

Cukiernia i Kawiarnia w Ogrodzie miejskim
WDOWIAKA I TARNOWSKIEGO
Codziennie koncerty orkiestry symfonicznej od 11 do 1-szej i od 5 do 7 i pół.

Chorzy

na płuca, żołądek, kiszki, niemoc płciową oraz blade młode dziewczęta i chorobliwe osłabione kobiety winne używać tylko

mleczno słodkie płatki owsiane

„Extra“

takowe zawierają według analizy aż 16% białka 6,5% tłuszczu i dostateczną ilość witamin.

Fabryka płatków owsianych w Krotoszynie Wlkp.
Przedst. J. NEBENZAHL
Kraków, ul. Zielona 28

Skuteczne w GRUŹLICY PŁUC, przyjemne i orzeźwiające, wyrobu apt. M. PIERWOCHY POŁOMSKIEGO

PASTYLKI „WIKTUAR“ (Victoire)

od kaszlu, kataru, chrypki. bóln gardła. dusznicy, grypy i t. p. są również skuteczne w sporcie, podróży, na wycieczkach i w teatrach.

:-: Do nabycia w aptekach i drogerjach. :-:

Firma LARISCH

Krupówki na Rynek.
Specjalny skład aparatów i przyborów fotograficznych.

Najefektowniejszym punktem programów balów, zabaw, festynów i uroczystości są

efekty świetlne

a z tych najnowocześniejsze

ognie sztuczne

Polskich Zakładów Pirotechnicznych „SIRIUS“
w POZNANIU
Biuro sprzedaży: WARSZAWA, Sienna 19.

Skład główny na powiat nowotarski:
Składnica Towarowa Gremjum Właścicieli Hoteli i Pensjonatów
Zakopane, ul. Witkiewicza 1. — Tel. 308.
Dla sklepów i składnic ceny fabryczne.

Nasze pensjonaty.

„Biały dom“

ul. Sienkiewicza. Pensjonat wykwintny z wszelkim nowoczesnym komfortem. Położony zdala od ulicy, pod zarządem Marji Gayczak.

„BÓR“

pierwszy pensjonat djetetyczny Dr-owej JÓZEFY KUCZEWSKIEJ pod lekarską opieką D-Ra ANT. KUCZEWSKIEGO ZAKOPANE, ul. Jagiellońska telef. międzymiastowy Nr. 419.

„Borek“

ul. Jagiellońska, całkowicie odnowiony — słoneczne pokoje z werandami — kuchnia wykwintna — garaże — pod zarządem Wandy Kuleszyny, Marji Szkolnickiej.

Nowowybudowany pierwszorzędny pensjonat

„CARLTON“

droga do BIAŁEGO

blisko parku klimatycznego, od 6 lipca b. r. pod zarządem właścicieli, poleca pokoje z balkonami, z nowoczesnym komfortem, zimna i ciepła woda w pokojach, centralne ogrzewanie. — Kuchnia wykwintna, na żądanie djetetyczna. — Nr. tel. 257. Zgłoszenia telefoniczne i pisemne przyjmuje się także w języku francuskim, angielskim i niemieckim.

„CZERWONY DWÓR“, I-szej kategorji, Kasprusie, tel. 392, bieżąca woda w pokojach, własny duży park, kuchnia wykwintna, ceny przystępne.

„DWOREK“, Hotel-pensjonat pierwszorzędny, rytualny Józefa Ehrlicha. Dwie minuty od stacji. Tel. 382.

„GRUNWALD“, ul. Sienkiewicza, pod zarządem Krawczyków — kuchnia obfita.

Nowoczesny Pensjonat

„Mirabella“

ul. Marszałka Piłsudskiego. Poleca pokoje z ciepłą i zimną wodą — kuchnia wykwintna.

„OBROCHTÓWKA“, pomiędzy ul. Chałubińskiego i Zamoyskiego, we własnym dużym parku, zdala od kurzu i wyziewów ulicy. Ceny umiarkowane.

WILLA-PENSJONAT

„PARYŻANKA“ - ZAKOPANE

DROGA DO BIAŁEGO - TELEFON 625

Ciepła i zimna woda bieżąca w pokojach, tarasy do werandowania. Cudowne położenie wśród zielonych łąk, tuż za parkiem klimatycznym. Jasne, słoneczne pokoje z pięknym widokiem na Tatry. Willa gruntownie odnowiona.

Kuchnia wykwintna. — Ceny bardzo przystępne.

„POLANKA“, ul. Zamoyskiego — prowadzony od 11 lat we własnym zarządzie.

Pensjonat „Poznanianka“

ZAKOPANE, ulica Ogrodowa, za pocztą.
Wydaje się na miasto obiady smaczne i obfite.
Ceny przystępne.

„PRZEMYŚLANKA“, Dolina Białego pod zarządem L. Madejczyka. Kuchnia wykwintna, ceny przystępne.

„PRZYSTAŃ“, Droga do Białego, w centrum, A. Rumeldowej, położony w lesie, pełny komfort, tel. 273.

„REDUTA“ ul. Łukaszówki. Pokoje słoneczne, nowocześnie urządzone, bieżąca woda, kuchnia obfita i zdrowa, zdala od ulicy.

„RENAISSANCE“, pensj. I klasy, ul. Chałubińskiego, pod nowym zarządem — kuchnia wykwintna, ciepła i zimna woda.

„SAS“, ul. Chramcówki, poleca jasne, słoneczne pokoje. Ceny przystępne.

„UCIECHA“, pensj. II kat., ul. Kasprusie, pod zarządem Maksa Fürsta.

„WIELKOPOLANKA“, Bulw. Słowackiego — pokoje komfortowe, kuchnia zdrowa, garaż, ogród, tel. 605. — Ceny przystępne.

Nowo wykończony pensjonat

„ZŁOTY RÓG“

narożnik ul. Chałubińskiego,

pod zarządem właśc. M. Sanakowskiej. Słoneczne pokoje z balkonami, ceny przystępne.

INFORMATOR

a) Dział adresowy:

Urzędy i instytucje:

Urząd gminny, ul. Krupówki, „Bazar Polski“.
Zarząd Uzdrowiska, Rynek.
P. Starosta Powiatowy przyjmuje we wtorki między godz. 10 a 12 przed południem w biurze Zarządu Uzdrowiska.
Komisarjat Pol. Państw., ul. Chramcówki, tel. 391.
Urząd Parafialny, ul. Krupówki, obok kościoła paraf.
Lekarz klimat., Dr. Mastalerz, Biuro lekarza w Zarządzie Uzdrowiska, Rynek.
Biuro meldunkowe w Zarz. Uzdr., Rynek.
Szpital Klimatyczny, ul. Szpitalna.
Stacja Ratunkowa Zarządu Uzdrowiska w Zakopanem — Szpital Klimatyczny — telef. Nr. 444.
Tatrz. Ochotn. Pogot. Ratunkowe, ul. Krupówki, dworzec P. Tow. Tatrz.
Komenda Garnizonu, Zakopane, w Sanatorjum Wojsk. im. Marsz. J. Piłsudskiego.
Biuro meldunkowe dla osób wojskowych: na Posterunku Żandarmerji — ul. Chramcówki, willa „Wojtuś“.
Urząd Pocztowy i Telegraficzny, Krupówki 22.
Dworzec Samochodowy, ul. Krupówki, obok restauracji Karpowicza.
Pol. Towarz. Tatrzańskie, ul. Krupówki, „Dworzec Tatrzański“.
Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego, Krupówki, obok dworca Tatrzańskiego.
Dr. Włodzimierz Jasiński, notarjat, Krupówki 39.
Sekretarjat Gremjum Właśc. Pensj., ul. Witkiewicza 1 — godziny urzędowania od 4—6 po południu (16—18). Tel. 308.
Państwowy nadzór lasów tatrzańskich — inż. M. A. Liberak, ul. Chałubińskiego, willa „Liberaków“.

Adwokaci:

Dr. Stanisł. Aulich, Krupówki 45, tel. 447 — naprzeciw M. Oka, za „Bazarem Polskim“.
Dr Józef Bulanda, ul. Ogrodowa, Willa „Jaśka“ za pocztą, tel. 407.
Dr Józef Diehl, delegat Izby adwokackiej, ul. Sienkiewicza, willa „Chochlik“, tel. 417, przyjmuje od 4—6 po południu.
Dr Bertold Fass, ul. Krupówki 27, dom Fr. Bachledy Curusia, tel. 404.
Dr Franciszek Kowalski, Krupówki, dom J. Krzysiaka.
Dr. I. Krittenstein, ul. Krupówki 39, tel. 343.
Dr. Stanisław Wierzbicki, ulica Kościuszki, dom B. Rajskiego, tel. 245.

b) Dział ogłoszeniowy:

Antykwarjat.

Sklep komisowy, Zenon Krajewski, Krupówki 40.

Apteki:

„Pod Opatrznością Boską“, ul. Witkiewicza.
III Apteka, B. Masłowskiego, Chramcówki, tel. 246
Najstarsza Apteka „Pod Białym Orłem“, F. Tabeau, Krupówki, obok Trzaski.

Banki:

Bank Podhalański — Spółdzielczy, ul. Krupówki — własny gmach, vis a vis Poczty, tel. 401.

Biura sprzedaży wil i parcel:

J. Kubiński, Krupówki 27, tel. 397.
T. Siemianowski, obok poczty, tel. 327.

Cukiernie.

Cukiernia Lwowska Wacława Lechkiego, ul. Na Rynek.

Droguerje i parfumerje.

„Mimoza“, Krupówki 69. Perfumerja, kosmetyki, aparaty fotograficzne.
Wojak Tadeusz, Krupówki 49. Droguerja, perfumerja, przybory fotograficzne.

Fotograficzne Zakłady:

H. Schabenbeck, Krupówki 57. Tel. 136. Przyjmuje roboty amatorskie. Skład przyborów.
Zygmunt Buchcar, Krupówki 40 (w podwórzu). Przy zakładzie specjalna pracownia robót amatorskich.

Galanterja, przybory do szycia i haftu:

Antoni Krzyżak, Krupówki, róg ul. na Rynek.
Stanisław Kopytko, Magazyn sportowy i galanterja.

Kolektury losów.

Kolektura loterji państw., Krupówki 25, H. Still.

Konfekcja damska i męska.

S. Leisten, Krupówki 32, tel. 386. Konfekcja, materjały, nowości dla pań i panów.
Mangel Maks, vis a vis Morskiego Oka (obuwie, trykotaże, bielizna, manufaktura), tel. 427.

Krawcy:

Zakład krawiecki „Sport“, Krupówki 49, dom Cukra. — Prasowanie, reperacja, nicowanie i czyszczenie.
Ludwik Willinger, Krupówki 51, w podw., tel. 548.

Masarnie.

Zakład rzeźniczo-masarski Karola Chabowskiego, Krupówki, vis a vis Trzaski.
Juljan Czeczótko, zakład rzeźniczo-masarski, ulica Chałubińskiego 1.
Józef Galica, fabryka wyrobu wędlin, sprzedaż wędlin i mięsa pierwszej jakości. Krupówki, naprzeciw kościoła. Tel. 363.
Julj. Kotoński, Fabryka wyrobów masarskich, oraz wyrąb mięsa pierwszej jakości, Krupówki, tel. 340.
H. Mirek, Fabryka wyrobów masarskich i wyrąb mięsa pierwszej jakości, Krupówki na Rynek, tel. 258.

Obuwie.

Pracownia obuwia H. Blau, Krupówki 75, naprzeciw hotelu „Poraj“ — obuwie turystyczne i narciarskie. Ceny przystępne.

Opony, smary i akcesorja samochodowe.

„Hydropol“, Zakopane, Krupówki 74.

Pamiątki, zabawki, art. sport.:

Pracownia art. rzeźb T. Wieczorka, ul. Jagiellońska, willa „Szopenówka“.
„Pamiątka“, skład rzeźb zakopiańskich Józef Gramatyka, obok rest. Karpowicza.
Skład rzeźb „Teoptyga“, M. Wojnar, Krupówki 55, vis a vis Karpowicza.

Piekarnie.

Elektromech. piekarnia i cukiernia Wł. Daniec, ul. Kościeliska, tel. 357.

Restauracje.

Stan. Karpowicz i Syn, najstarsza, znana ze znakomitej kuchni restauracja, ul. Krupówki.
Restauracja i mleczarnia Hygieniczna, Leon Flaumhaft, ul. Krupówki 58. Śniadania, obiady i kolacje.

Rowery, gramofony i płyty.

„Hydropol“, Zakopane, Krupówki 74.

Sportowe artykuły.

E. Faden, Krupówki, vis a vis Karpowicza, sklep sportowy.

Towary bławatne:

O. Kretschmer, Krupówki 74.

Zegarmistrzowskie zakłady.

Piotr Ramsa, ul. Krupówki, vis a vis Trzaski.

Cena ogłoszeń.

Za wiersz milimetrowy na I-ej stronie 60 gr, w tekście 45 gr, na ostatniej stronie 30 gr. Przy ogłoszeniach serjowych stosowne rabaty.

Adres Redakcji i Administracji: Zakopane — Składnica Gremjum pensjonatów, ul. Witkiewicza, **telefon Nr. 581.**

Wydawca: Maksymiljan Skibiński, Zakopane. — Redaktor naczelny i odpowiedz.: Dr. Józef Żychoń, Zakopane. Drukarnia Pawła Mitręgi w Cieszynie.